

**UCHWAŁA NR XX/156/20
RADY MIEJSKIEJ W OSIEKU**

z dnia 8 września 2020 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Osiek

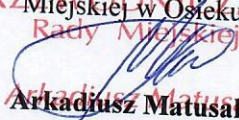
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 8 i art. 11 ust. 5 pkt 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 802), Rada Miejska w Osieku uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Gminy Osiek, w granicach określonych w załączniku 1. do niniejszej uchwały.

2. Potwierdzenie spełnienia przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia wskazanych w art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji określa „Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Osiek”, stanowiąca załącznik 2. do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Osiek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Osieku
Rady Miejskiej

Arkadiusz Matuszak

Uzasadnienie

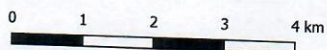
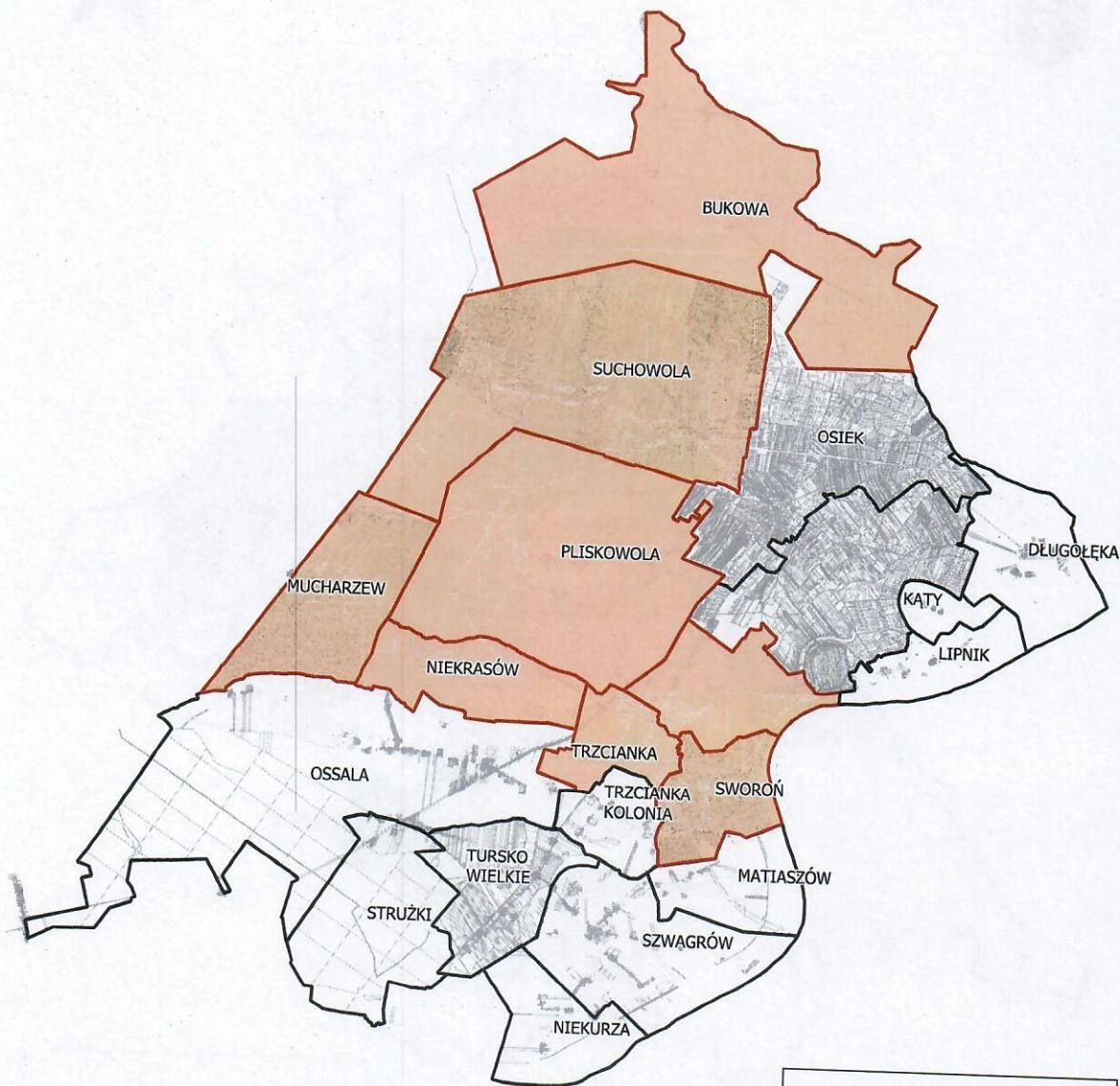
W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz. U. z 2020 r., poz. 802) określone zostały zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, wskazując jednocześnie, że „przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków rewitalizacji oraz jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy stanowią jej zadania własne”. W przypadku, gdy gmina planuje realizację wskazanych zadań własnych, niezbędne jest wyznaczenie na jej terenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, które następuje poprzez podjęcie uchwały w tej sprawie przez Radę Miejską. Po przeprowadzeniu konsultacji społecznych Burmistrz przedkłada wniosek o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, który zawiera wskazanie granic tych obszarów. Do wniosku załączono również „Diagnozę na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Osiek”, która potwierdza spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia. Zgodnie z art. 9 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji za obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Gminy Osiek uznaje się tereny wskazane w załączniku 1. do niniejszej uchwały. Wyznaczony obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 15,01 km² (11,61% powierzchni ogółem gminy), z czego Podobszar I obejmuje 12,33 km² (9,54% powierzchni ogółem gminy), a Podobszar II 2,68 (2,07% powierzchni ogółem gminy) i w 2019 roku był zamieszkały przez 1 549 mieszkańców (19,81% ludności ogółem gminy), z czego 1 346 osób to mieszkańcy Podobszaru I, a 203 osób to mieszkańcy Podobszaru II, więc nie przekracza limitów określonych w pkt 4 w rozdziale 3 Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 oraz art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji (maks. 20% powierzchni gminy oraz maks. 30% liczby mieszkańców gminy). Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zapewni możliwość opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, który stanowić będzie podstawowe narzędzie do prowadzenia rewitalizacji, zapewniające koncentrację oraz kompleksowe działania w ścisłej współpracy ze społecznością lokalną. Niniejsza uchwała poddana była konsultacjom społecznym w dniach od 07.07.2020 r. do 05.08.2020 r., które przeprowadzono w następujących formach: - zbieranie uwag i wniosków w formie papierowej oraz elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego; - spotkanie otwarte z interesariuszami rewitalizacji; - zbieranie uwag ustnych. W związku z powyższym, podjęcie uchwały uważa się za uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Arkadiusz Matusak

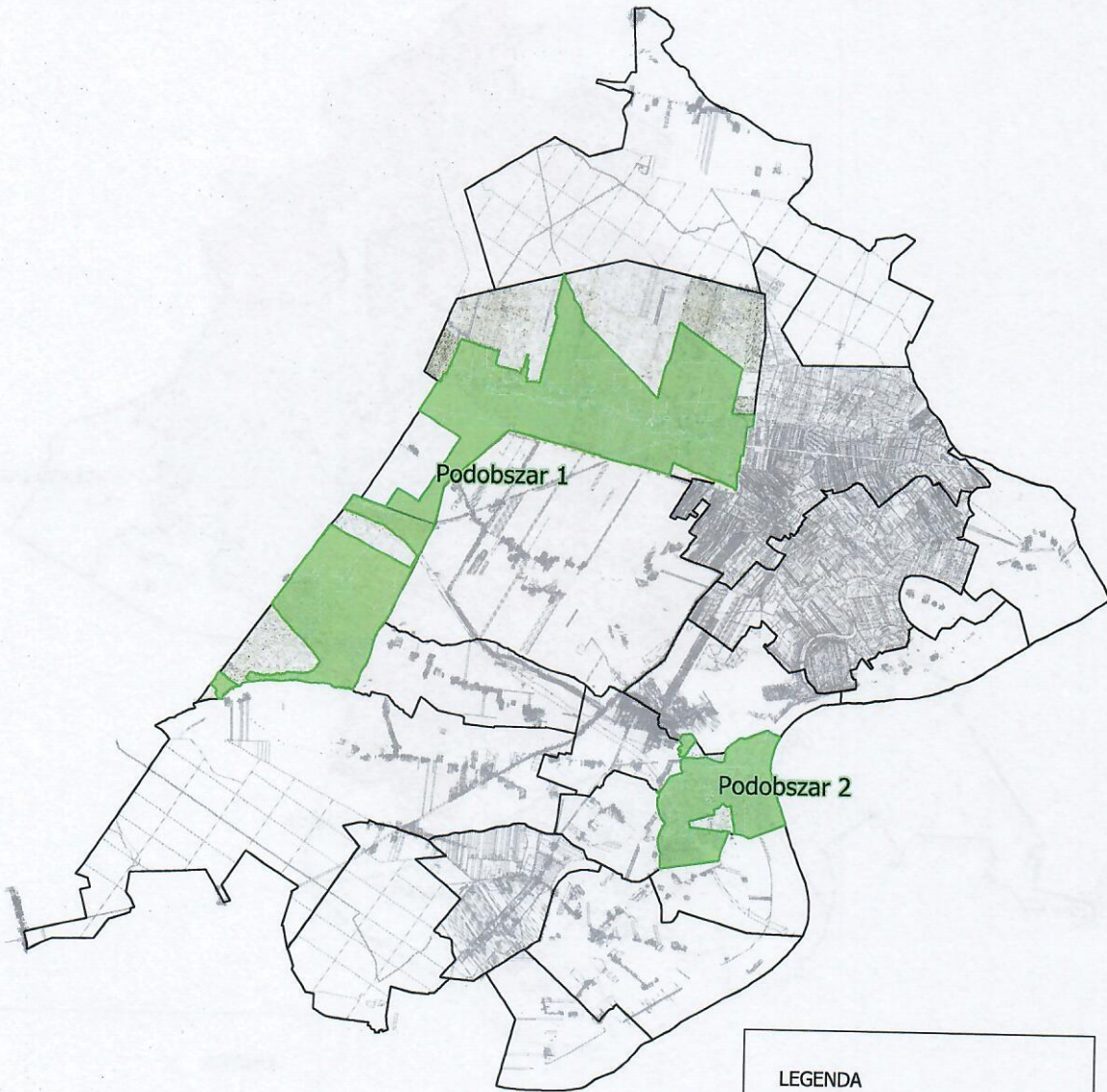

Załącznik nr 1

LEGENDA

- Gmina Osiek - granice
- Obszar zdegradowany
- Granice obrębów ewidencyjnych

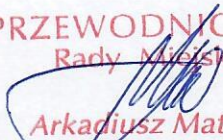
LEGENDA

- Gmina Osiek - granice
- Granice obrębów ewidencyjnych
- Obszar rewitalizacji

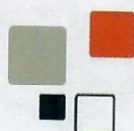
PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Arkadiusz Matusak

***Diagnoza na potrzeby wyznaczenia
obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na
terenie Gminy Osiek***

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Arkadiusz Matusak

Sierpień 2020

INICJATYWAŁOKALNA.PL
SP. Z O.O.

InicjatywaLokalna.pl sp. z o.o.

ul. Targowa 18/610, 25-520 Kielce

tel./fax 41 343 01 24

e-mail: biuro@inicjatywalokalna.pl

www.inicjatywalokalna.pl

Spis treści

Wstęp	4
1. Charakterystyka Gminy Osiek.....	5
2. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	9
3. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźników.....	15
3.1. Sfera społeczna.....	15
3.2. Sfera gospodarcza.....	17
3.3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	19
3.4. Sfera techniczna	21
3.5. Sfera środowiskowa	23
3.6. Wyniki diagnozy w poszczególnych sferach	31
4. Obszar zdegradowany na terenie Gminy Osiek.....	34
5. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Osiek	36
Spis fotografii.....	56
Spis map.....	56
Spis schematów	57
Spis tabel	58
Załącznik 1. Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Osiek	59

Wstęp

W związku z przemianami społeczno-gospodarczymi wywołanymi procesem globalizacji oraz transformacją ustrojową i wyzwaniem gospodarki wolnorynkowej, zachodzi szereg niekorzystnych procesów na obszarach jednostek samorządu terytorialnego, takich jak degradacja tkanki materialnej oraz narastające problemy w sferach społecznej i gospodarczej. W takiej sytuacji strategiczne programowanie rozwoju gminy, a w szczególności procesu rewitalizacji musi być oparte na wynikach analiz zróżnicowania koncentracji zjawisk kryzysowych wewnątrz gminy. Takie podejście umożliwia zaplanowanie działań odpowiadających na indywidualny zestaw zidentyfikowanych problemów występujących na danym obszarze.

Podstawę formalno-prawną dla prowadzenia procesu rewitalizacji przez gminę, w zakresie swoich właściwości, stanowią *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020* zatwierdzone w dniu 2 sierpnia 2016 roku przez Ministra Rozwoju oraz *Ustawa z dnia 9 października o rewitalizacji* (Dz. U. z 2020 r. poz. 802 z późn. zm.).

Na mocy art. 3 ust. 1 ww. ustawy „przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy stanowią jej zadania własne”. Zgodnie z art. 8 i 11 ust. 2, w przypadku, gdy gmina zamierza realizować ww. zadania własne „rada gminy wyznacza, w drodze uchwały z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Do wniosku załącza się diagnozę (...) potwierdzającą spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia”.

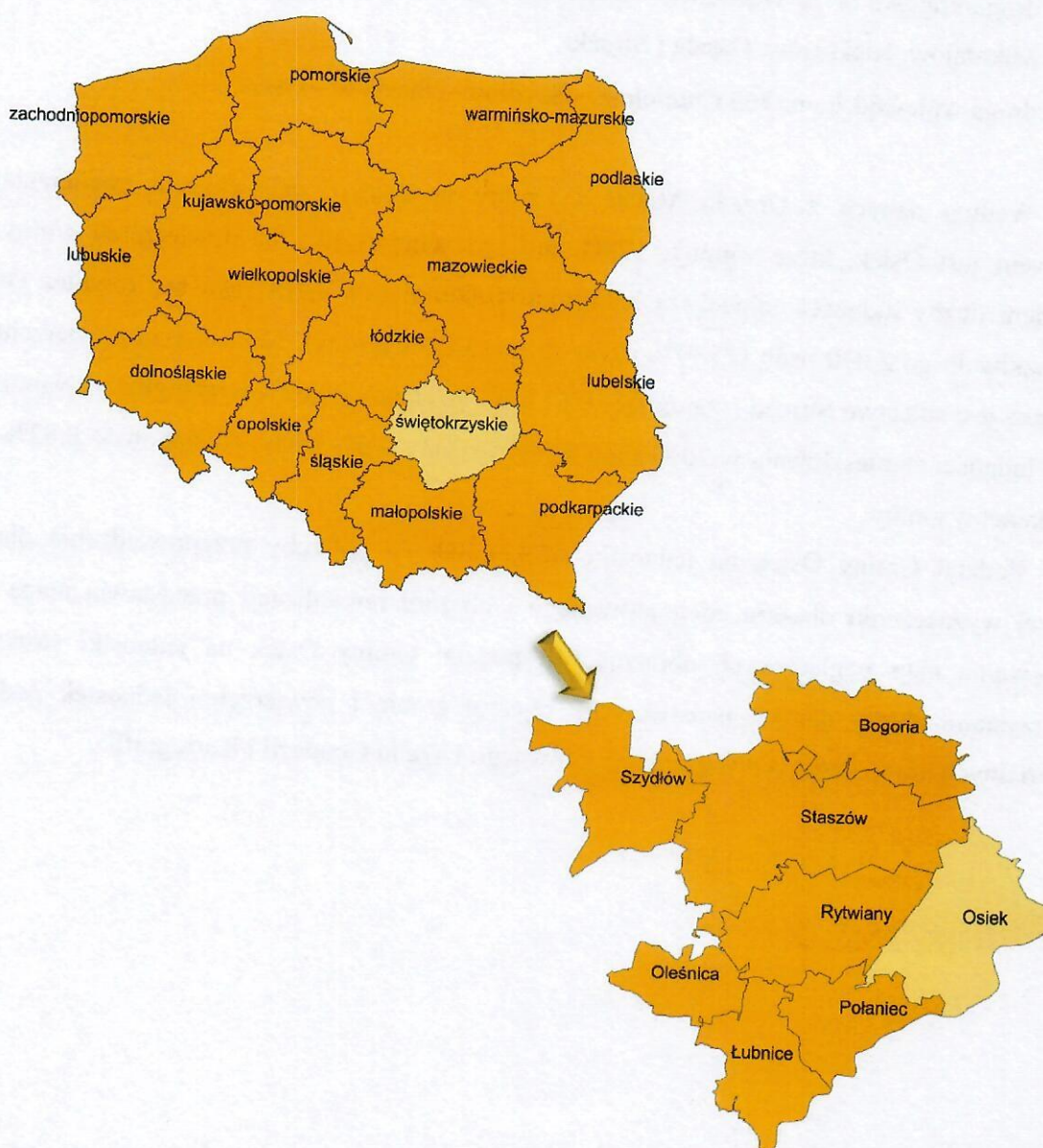
Niniejszy dokument obejmuje diagnozę Gminy Osiek, która służy zidentyfikowaniu obszarów gminy w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Analiza obejmuje cały obszar gminy w podziale na ustalone jednostki referencyjne (sołectwa i miasto Osiek), a przeprowadzona została w oparciu o obiektywne i weryfikowalne mierniki oraz metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

Diagnoza stanowi podstawę do podjęcia przez Radę Miejską w Osieku uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Osiek, dla którego sporządzony zostanie Gminny Program Rewitalizacji.

1. Charakterystyka Gminy Osiek

Gmina Osiek położona jest w południowo-wschodniej Polsce, we wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie staszowskim, około 80 km na południowo-wschód od Kielc. Według danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku na koniec 2019 roku powierzchnia ogółem gminy wynosiła 129,33 km², natomiast zamieszkiwało ją 7 818 osób.

Mapa 1 Położenie Gminy Osiek na tle województwa świętokrzyskiego i powiatu staszowskiego

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem programu QGIS 3.8.2 – Zanzibar

Gmina Osiek graniczy od zachodu z gminą wiejską Rytwiany i miejsko-wiejskimi gminami: Staszów i Połaniec (powiat staszowski). Na wschodzie sąsiaduje z gminą Łonów (powiat sandomierski), natomiast na północy z gminą Klimontów (powiat sandomierski). Południowa granica gminy stanowi granicę województwa świętokrzyskiego i podkarpackiego. Tutaj Gmina Osiek sąsiaduje z gminą Baranów Sandomierski (powiat tarnobrzeski) oraz gminami Padew Narodowa i Gawłuszowice (powiat mielecki).

Gmina stanowi dobry punkt komunikacyjny. Położona jest na przecięciu szlaków komunikacyjnych:

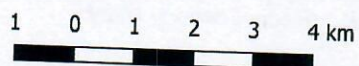
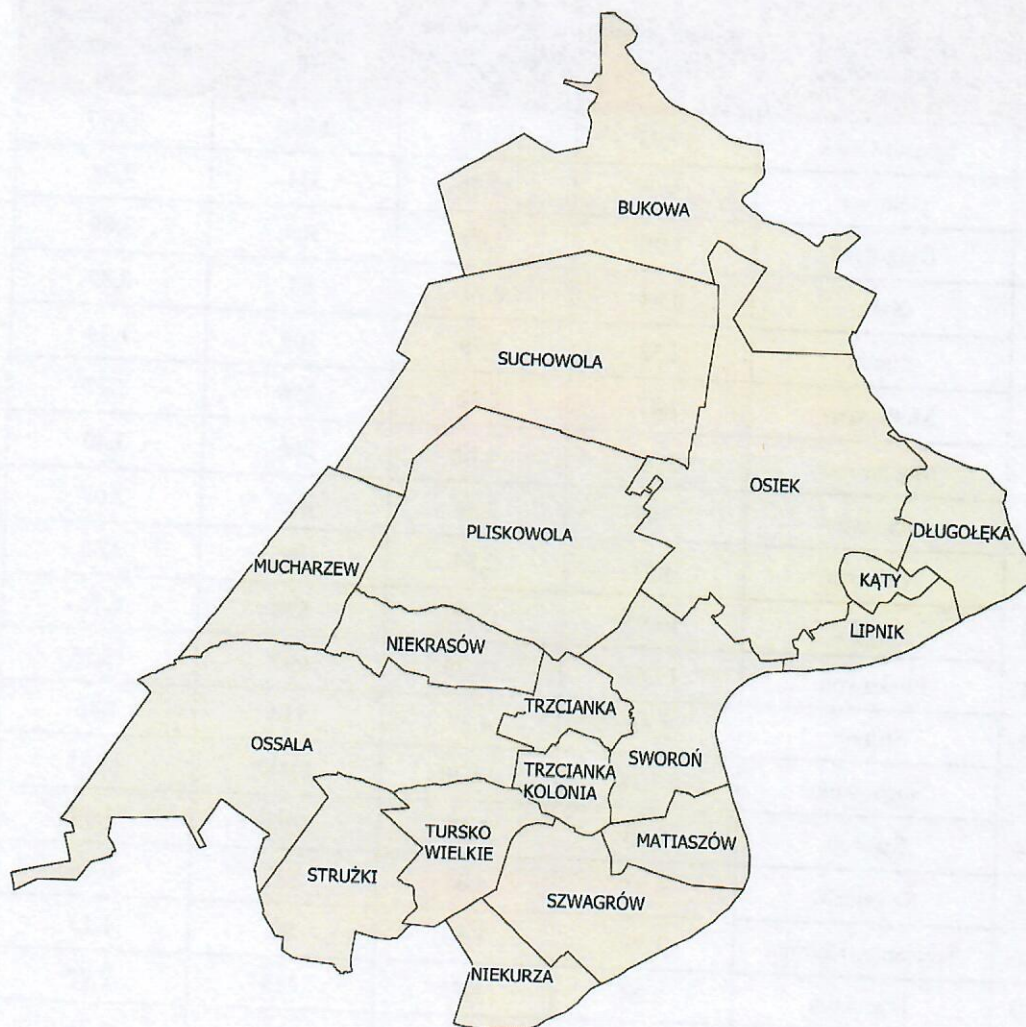
- droga krajowa nr 79 Warszawa – Bytom, której trasa przebiega przez miejscowości: Osiek, Mikołajów, Niekrasów, Ossala i Strużki;
- droga wojewódzka nr 765 Chmielnik – Szydłów – Staszów – Osiek.

Według danych z Urzędu Miasta i Gminy w Osieku, największym powierzchniowo sołectwem jest Osiek, które zajmuje 17,03 km², co stanowi 13,17% powierzchni gminy. Pod względem liczby ludności największą jednostką strukturalną w 2019 roku był również Osiek – zamieszkiwało go 2 030 osób (25,97% ogółu mieszkańców gminy). Najmniejszą powierzchniowo jednostką jest sołectwo Strużki – zajmujące 0,61 km², co stanowi 0,62% terenu gminy. Najmniejsza liczba ludności zamieszkiwała w 2019 roku sołectwo Kąty – 64 osoby, co stanowiło 0,82% ogółu mieszkańców gminy.

Podział Gminy Osiek na jednostki strukturalne na potrzeby przeprowadzenia diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawia mapa 2. Do opracowania map poglądowych obrazujących podział Gminy Osiek na jednostki strukturalne wykorzystano zbiory danych państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju, będących w zasobach Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii¹.

¹ Strona internetowa Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, gugik.gov.pl/strona-glowna, inf. z dnia 15.06.2020 r.

Mapa 2 Podział Gminy Osiek na jednostki strukturalne

Źródło: Opracowanie własne

Podstawowe dane dotyczące powierzchni i liczby ludności poszczególnych sołectw Gminy Osiek na koniec 2019 roku zestawione zostały w tabeli 1.

Tabela 1 Zestawienie podstawowych danych dotyczących jednostek strukturalnych Gminy Osiek

Lp.	Jednostka strukturalna	Powierzchnia (km ²)	Udział w powierzchni ogólnej gminy (%)	Liczba ludności (osoba)	Udział w liczbie mieszkańców gminy ogółem (%)
1.	Miasto Osiek	17,03	13,17	2 030	25,97
2.	Bukowa	15,99	12,36	311	3,98
3.	Długołęka	3,99	3,09	304	3,89
4.	Kąty	0,94	0,73	64	0,82
5.	Lipnik	2,32	1,79	105	1,34
6.	Matiaszów	2,87	2,22	256	3,27
7.	Mucharzew	5,33	4,12	266	3,40
8.	Niekrasów	3,67	2,84	209	2,67
9.	Niekurza	3,67	2,84	206	2,63
10.	Ossala	16,93	13,09	528	6,75
11.	Pliskowola	13,95	10,79	997	12,75
12.	Strużki	5,68	4,39	114	1,46
13.	Suchowola	15,78	12,20	1 080	13,81
14.	Sworoń	6,69	5,17	203	2,60
15.	Szwagrów	6,31	4,88	505	6,46
16.	Trzianka-Kolonia	1,99	1,54	90	1,15
17.	Trzianka	2,24	1,73	213	2,72
18.	Tursko Wielkie	3,95	3,05	337	4,31
RAZEM		129,33	100	7 818	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku

2. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji opiera się na *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020* zatwierdzonych przez Ministra Rozwoju w dniu 02.08.2016 r. oraz *Ustawie z dnia 9 października o rewitalizacji* (Dz. U. z 2020 r. poz. 802 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy, *rewitalizacja* stanowi „proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy”, dlatego przy wyznaczaniu zasięgu obszaru zdegradowanego wzięto pod uwagę zestaw kryteriów zawarty w art. 9 ust. 1 ustawy i w ww. Wytycznych, który wskazuje na istnienie stanu kryzysowego na danym terenie.

Stan kryzysowy zdefiniowany został jako „stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. poz. 1696 i 2473), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- 1) *gospodarczej* – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
- 2) *środowiskowej* – w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi lub stanu środowiska;
- 3) *przestrzenno-funkcjonalnej* – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w *Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami*, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych;
- 4) *technicznej* – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy².

W związku z powyższym, w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego Gmina Osiek podzielona została na *jednostki strukturalne (referencyjne)*, w sposób odpowiadający istniejącym powiązaniom funkcjonalnym. W procesie diagnostycznym na terenie gminy przyjęto podział na sołectwa i miasto Osiek. Analiza danych ilościowych w ustalonych jednostkach strukturalnych pozwoliła na stosunkowo łatwe zidentyfikowanie lokalizacji problemów i wyznaczenie granic obszaru zdegradowanego.

Zgodnie z ww. Wytycznymi, w przeprowadzonej diagnozie na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego dokonano analizy porównawczej jednostek referencyjnych, opartej na zestawie wskaźników cząstkowych oraz syntetycznych wskaźników degradacji we wszystkich sferach, pozwalających na obiektywne określenie stopnia zróżnicowania zjawisk kryzysowych i potencjałów lokalnych na terenie gminy. Syntetyczne wskaźniki koncentracji zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach przedstawione zostały na mapach poglądowych Gminy Osiek z podziałem na jednostki strukturalne. Jako główne kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego przyjęto wskaźniki przedstawione w tabeli 2.

Tabela 2 Wskaźniki obrazujące sytuację na terenie Gminy Osiek w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej

Sfera	Cechy szczegółowe sfery	Lp.	Nazwa wskaźnika	Jedn. miary	Źródło danych
SPOŁECZNA	Demografia	1.	Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w % ludności ogółem	%	Urząd Miasta i Gminy w Osieku
		2.	Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem	%	
		3.	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w % ludności ogółem	%	
		4.	Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania	%	
		5.	Przyrost naturalny w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	-	
		6.	Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	-	
	Rynek pracy	7.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	%	Powiatowy Urząd Pracy w Staszowie

² Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, Minister Rozwoju, 02.08.2016, s. 6–7.

	8.	Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	%	
Pomoc społeczna	9.	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku
	10.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
	11.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
	12.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
	13.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
	14.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
	15.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu przemocy w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
	16.	Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	
	17.	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” na 10 tys. mieszkańców	szt.	
Edukacja	18.	Wyniki egzaminów 8-klasisty (dane za 2019 r. ze względu na reformę szkolnictwa)	%	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi
Bezpieczeństwo publiczne	19.	Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	Komenda Powiatowa Policji w Staszowie
Integracja społeczna i aktywność obywatelska	20.	Liczba organizacji pozarządowych na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	Urząd Miasta i Gminy w Osieku
	21.	Frekwencja w wyborach samorządowych – I tura (X 2018 r.)	%	Państwowa Komisja Wyborcza
	22.	Frekwencja w wyborach parlamentarnych (X 2019 r.)	%	

GOSPODARCZA	Podmioty gospodarcze	23.	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	Urząd Miasta i Gminy w Osieku
		24.	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	
		25.	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	szt.	
		26.	Liczba nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	szt.	
		27.	Liczba zakończonych działalności gospodarczych na 1000 osób w wieku produkcyjnym	szt.	
PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Wyposażenie w infrastrukturę społeczną	28.	Powierzchnia terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 100 mieszkańców	ha	Urząd Miasta i Gminy w Osieku
	Poziom obsługi komunikacyjnej	29.	Udział budynków mieszkalnych mających bezpośredni dostęp do dróg asfaltowych w liczbie budynków mieszkalnych ogółem	%	
TECHNICZNA	Mieszkalnictwo	30.	Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców	szt.	Urząd Miasta i Gminy w Osieku
		31.	Udział zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków będących w stanie degradacji technicznej w liczbie tych zabytków w gminie ogółem	%	
ŚRODOWISKOWA	Odpady niebezpieczne	32.	Ilość odpadów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub stanu środowiska – azbest	tona	
		33.	Ilość unieszkodliwionego azbestu w przeliczeniu na 1 mieszkańca	tona	
	Zieleń urządzona	34.	Udział terenów zieleni urządzonej w ogólnej powierzchni terenu	%	
	Formy ochrony przyrody	35.	Położenie na obszarach objętych formami ochrony przyrody	TAK/NIE	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach
	Tereny zalewowe	36.	Położenie na obszarach zagrożonych wystąpieniem powodzi	TAK/NIE	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej – Wody Polskie
	Ochrona środowiska	37.	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	%	Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Źródło: Opracowanie własne

Proces diagnostyczny został przeprowadzony we współpracy pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Osieku oraz jednostek organizacyjnych gminy wraz z zespołem zewnętrznych ekspertów. W procesie delimitacji obszaru zdegradowanego wykorzystano różnorodne źródła informacji, dzięki czemu zastosowane podejście ma charakter kompleksowy i łączy wykorzystanie metod ilościowych z jakościowymi. Dla przyjętych jednostek referencyjnych pozyskano dane statystyczne gromadzone w zasobach Urzędu Miasta i Gminy w Osieku, Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku oraz instytucji zewnętrznych, m.in.: Powiatowego Urzędu Pracy w Staszowie, Komendy Powiatowej Policji w Staszowie, a także ogólnodostępne dane z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi, Państwowej Komisji Wyborczej, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej – Wody Polskie.

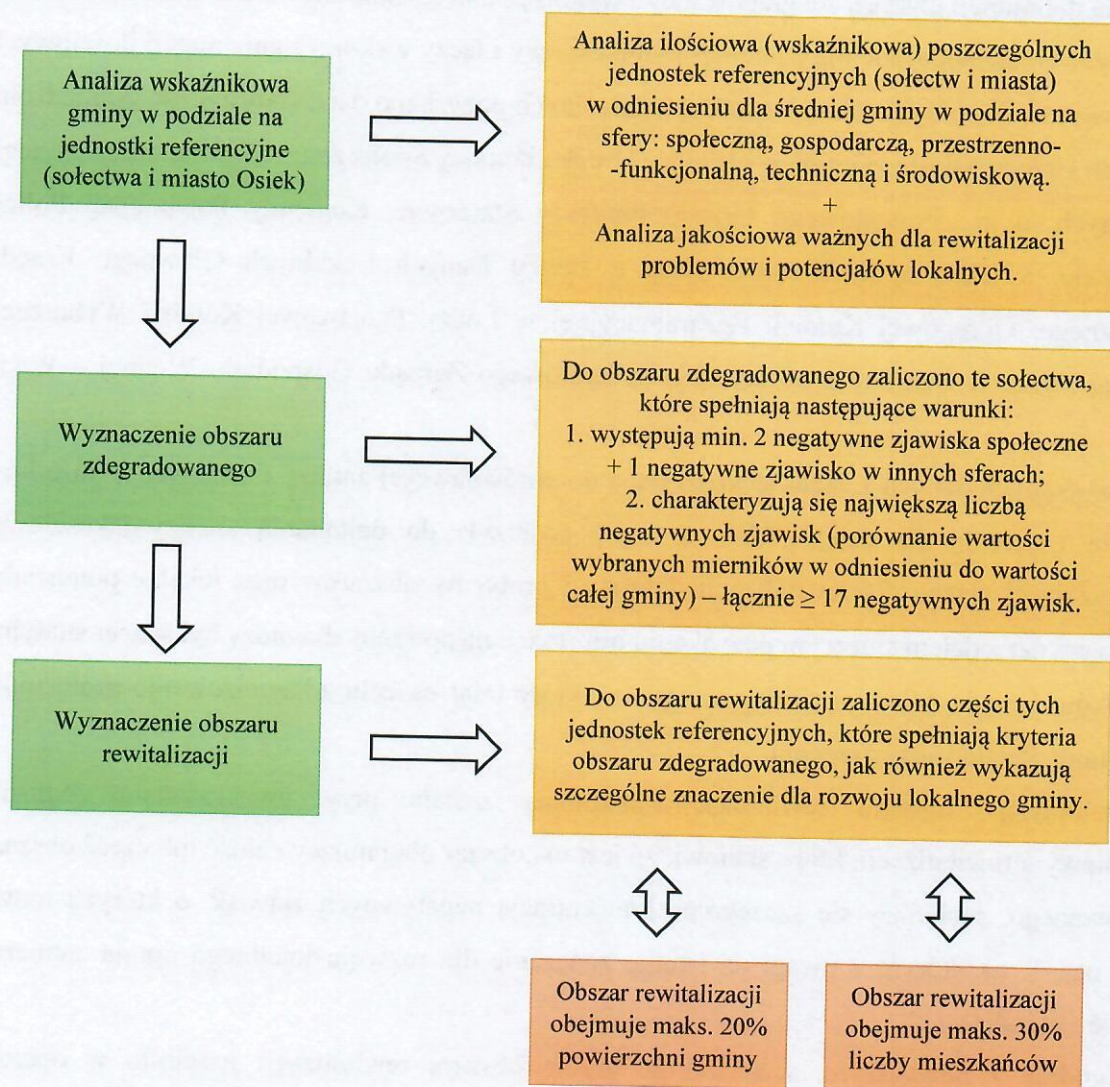
Część pozyskanych danych została wykorzystana do porównawczej analizy ilościowej wskaźników ze średnią wartością dla całej gminy, a część posłużyła do dokonania analizy jakościowej charakteryzującej ważne dla rewitalizacji deficyty i problemy obszarów oraz lokalne potencjały. Dodatkowym narzędziem służącym pozyskaniu informacji na potrzeby diagnozy był spacer studyjny pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Osieku, który miał na celu zdiagnozowanie problemów w sferze funkcjonalno-przestrzennej.

Delimitacja obszaru rewitalizacji dokonana została przy uwzględnieniu zapisów art. 10 ustawy o rewitalizacji, który stanowi, że jest to „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację”.

Zgodnie z powyższym, wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji nastąpiło w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich było stwierdzenie, że na wybranym obszarze uznanym wcześniej jako zdegradowany istnieje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk. Drugą z przesłanek było uznanie, że wybrany obszar ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. Takie uzasadnienie obejmuje przedstawienie możliwych do wykorzystania w procesie rewitalizacji lokalnych potencjałów, a także nawiązanie do gminnych dokumentów strategicznych i planistycznych, w których wybrany obszar będzie ujęty jako ośrodek koncentracji aktywności społeczno-gospodarczej w gminie.

Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji w Gminie Osiek, przedstawiona została na schemacie 1.

Schemat 1 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Osiek

Źródło: Opracowanie własne

3. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźników

3.1. Sfera społeczna

Sfera społeczna jest najważniejszym elementem procesu diagnostycznego na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ponieważ celem planowanych działań jest poprawa warunków i jakości życia społeczności lokalnej. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, o stanie kryzysowym na danym obszarze gminy świadczy „koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2020 poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym”.

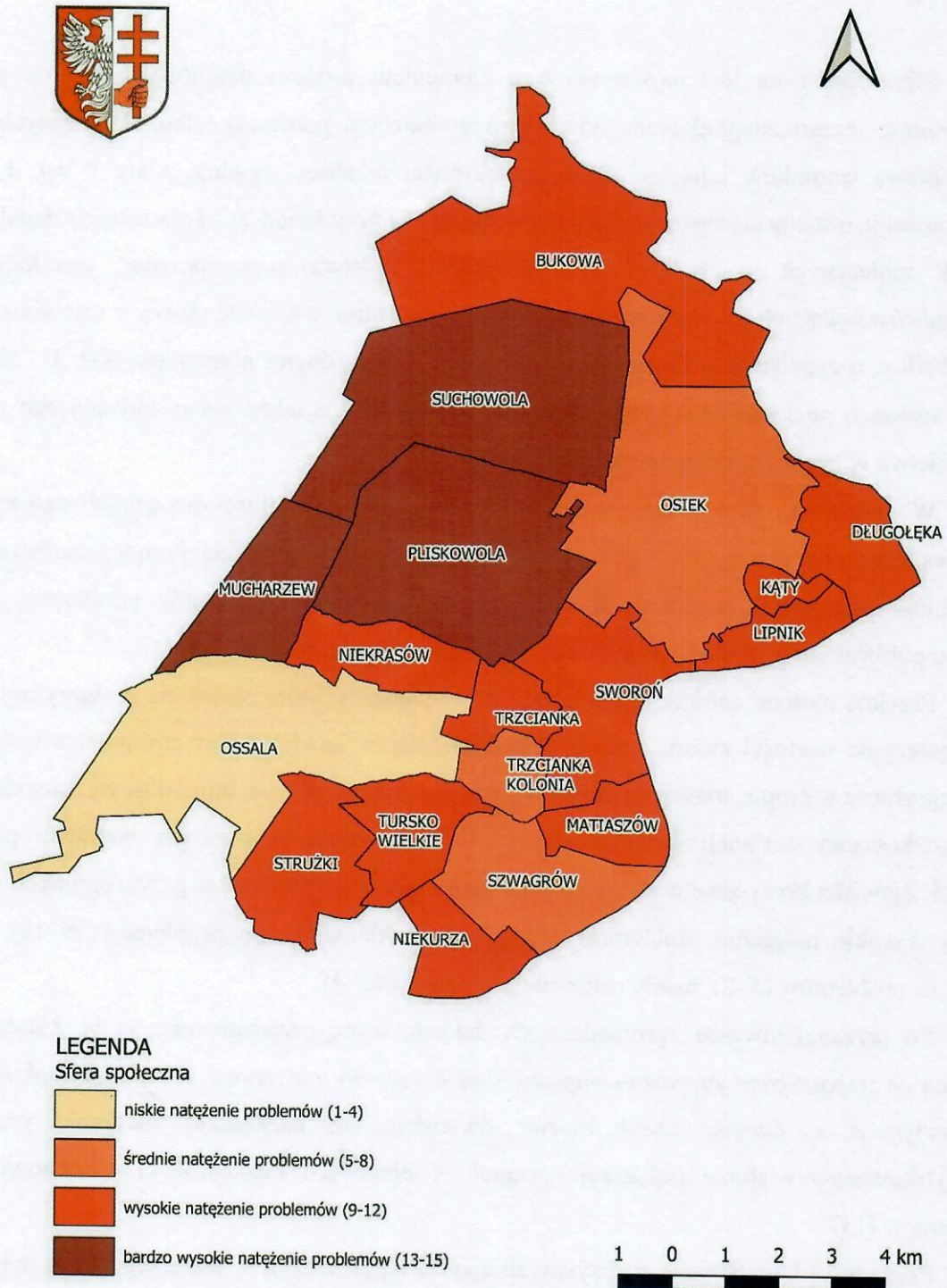
W związku z tym wykonana została porównawcza analiza ilościowa danych statystycznych w zakresie: trendów demograficznych, sytuacji na rynku pracy/bezrobocia, pomocy społecznej, skali problemów społecznych, poziomu edukacji, stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego, udziału w życiu publicznym oraz aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców.

Przyjęto metodę naturalnego podziału (tzw. „Jenks”), która opiera się o algorytmy takiego rozmieszczenia wartości zbioru danych w klasach, aby w każdej z klas zminimalizować średnią dewiację zbioru w grupie, maksymalizując w stosunku do innych grup. Innymi słowy, metoda ta dąży do zredukowania wariancji wewnątrz klasy, na rzecz maksymalizowania wariancji pomiędzy klasami. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej zostały przedstawione w poszczególnych grupach: bardzo wysokie natężenie problemów (13–15), wysokie natężenie problemów (9–12), średnie natężenie problemów (5–8), niskie natężenie problemów (1–4).

Po przeanalizowaniu zgromadzonych danych, które przedstawione są w Załączniku 1. *Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Osiek* można stwierdzić, że największe natężenie problemów zidentyfikowanych w sferze społecznej występuje w sołectwach: Pliskowola (15), Suchowola (14) i Mucharzew (13).

Poglądową koncentrację negatywnych zjawisk społecznych w poszczególnych jednostkach referencyjnych przedstawiono na mapie 3.

Mapa 3 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku, Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku, Okręgowej Komisji Edukacyjnej w Łodzi, Powiatowego Urzędu Pracy w Staszowie, Komendy Powiatowej Policji w Staszowie, Państwowej Komisji Wyborczej i Głównego Urzędu Statystycznego

3.2. Sfera gospodarcza

Na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy może znajdować się w stanie kryzysowym z uwagi na koncentrację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, w szczególności takich jak: „niski stopień przedsiębiorczości czy słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw”.

Negatywne zjawiska w sferze gospodarczej mogą mieć bezpośredni wpływ na występowanie problemów w sferze społecznej. Ograniczona oferta miejsc pracy, wysoki wskaźnik dotyczący bezrobocia, niekorzystne warunki do rozwoju przedsiębiorczości – mogą stanowić czynniki uzasadniające zjawisko pogłębiającego się bezrobocia, w tym bezrobocia długoterminowego i niski poziom dochodów mieszkańców.

Sytuację w zakresie przedsiębiorczości mieszkańców na terenie Gminy Osiek zobrazowano przy pomocy wskaźników „liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania”, „liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania”, „liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym”, „liczba nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym”, „liczba zakończonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 1 000 osób w wieku produkcyjnym”. Zjawiska kryzysowe w sferze gospodarczej zostały przedstawione w poszczególnych grupach: wysokie natężenie problemów (4–5), niskie natężenie problemów (1–3). Z danych przedstawionych w Załączniku 1. *Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Osiek* wynika, że obszarami charakteryzującymi się największym natężeniem problemów w tej sferze są tereny obejmujące sołectwa: Mucharzew (5), Pliskowola (5), Długołęka (4), Sworoń (4) i Trzcianka (4).

Koncentrację stanu kryzysowego w sferze gospodarczej w podziale na poszczególne jednostki referencyjne Gminy Osiek przedstawia mapa 4.

Mapa 4 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

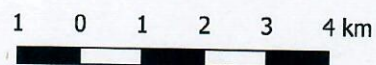

LEGENDA

Sfera gospodarcza

 niskie natężenie problemów (1-3)

 wysokie natężenie problemów (4-5)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku

3.3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Według zapisów art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych, a w szczególności „niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych”.

Diagnozy obszaru gminy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej dokonano za pomocą porównania wartości wybranych wskaźników, mających istotny wpływ na dostępność do terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz poziom obsługi komunikacyjnej na terenie gminy charakteryzujących sferę przestrzenno-funkcjonalną ze średnią wartością dla całej Gminy Osiek. Do analizy przyjęto następujące wskaźniki: „powierzchnia terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 100 mieszkańców” oraz „udział budynków mieszkalnych mających bezpośredni dostęp do dróg asfaltowych w liczbie budynków mieszkalnych ogółem”.

Na podstawie zebranych danych, w podziale na przyjęte jednostki referencyjne Gminy Osiek, zawartych w Załączniku 1. *Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Osiek* można stwierdzić, że najwięcej problemów w tej sferze występuje w sołectwach: Kąty, Mucharzew, Niekurza, Ossala, Pliskowola i Szwagrów (po 2 zdiagnozowane problemy).

Rozkład koncentracji stanu kryzysowego w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w podziale na poszczególne jednostki referencyjne Gminy Osiek przedstawia mapa 5.

Mapa 5 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

LEGENDA

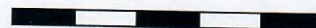
Sfera przestrzenno-funkcjonalna

 brak występowania problemu

 niskie natężenie problemu (1)

 wysokie natężenie problemu (2)

1 0 1 2 3 4 km

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku

3.4. Sfera techniczna

Infrastruktura techniczna gminy oraz zasoby i warunki mieszkaniowe determinują w znacznym stopniu jakość życia mieszkającej na danym terenie ludności. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną w sensie jej struktury, lokalizacji, jakości i dostępności ma znaczny wpływ na rozwój jednostki samorządu oraz stanowi jeden z podstawowych czynników kształtujących jej atrakcyjność i konkurencyjność. Przesądza również o kosztach inwestycyjnych rewitalizacji danego obszaru. Im wyższy jest stopień rozwoju infrastruktury technicznej, tym lepsze są warunki do przeprowadzenia zaplanowanych w jej zakresie zadań.

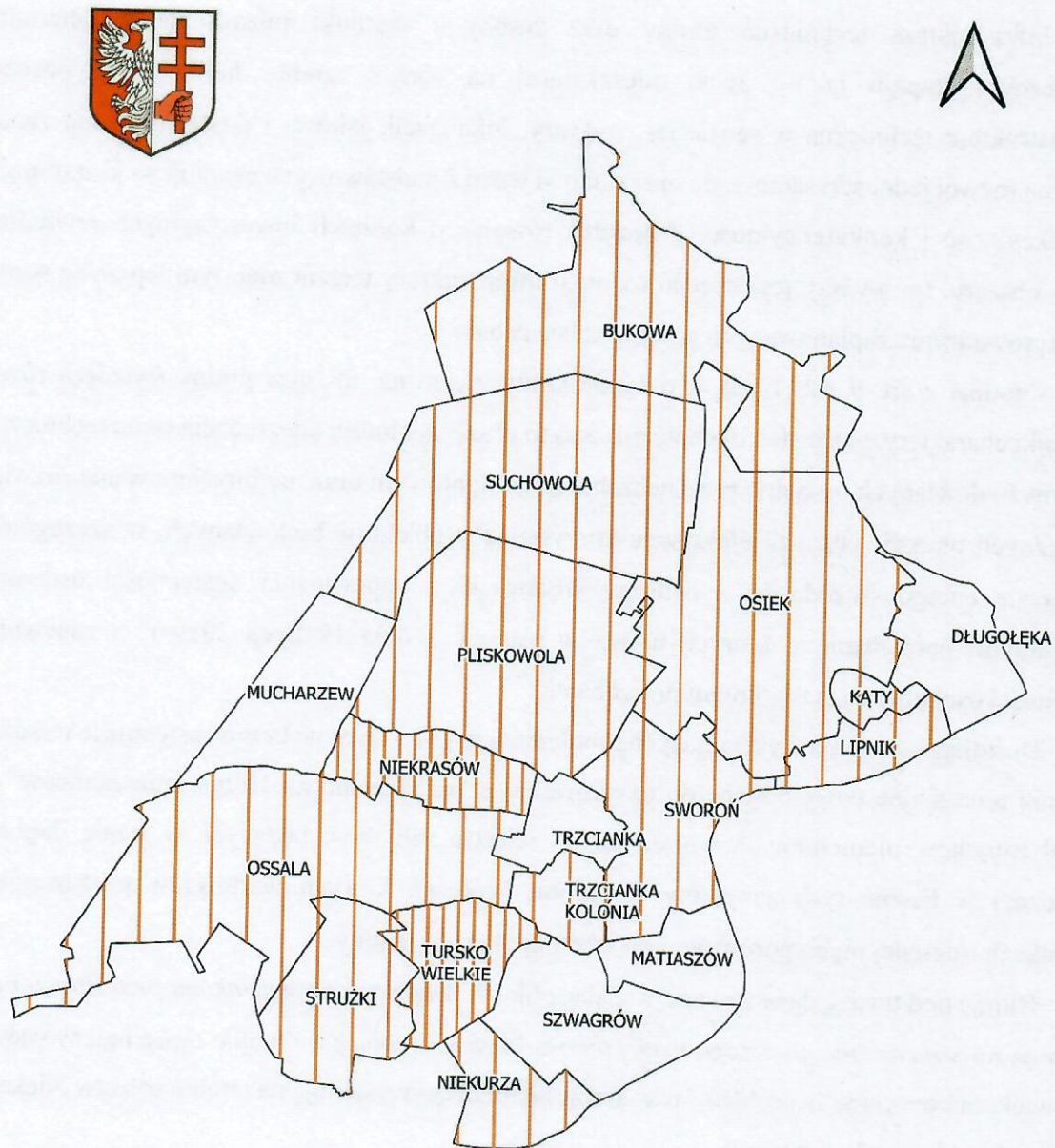
Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4, o stanie kryzysowym na obszarze gminy świadczą również wskaźniki charakteryzujące sferę techniczną, a są to w szczególności „degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”.

Do zdiagnozowania występujących problemów w ww. sferze wybrano następujące wskaźniki: „budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców” oraz „udział zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków będących w stanie degradacji technicznej w liczbie tych zabytków w gminie ogółem”, których wartości w poszczególnych jednostkach referencyjnych porównano do średniej dla całej gminy.

Biorąc pod uwagę dane zawarte w Załączniku 1. *Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Osiek* należy wskazać, że największa koncentracja problemów w sferze technicznej występuje na terenie sołectw Niekrasów i Tursko Wielkie (po 2 problemy).

Rozmieszczenie natężenia problemów w sferze technicznej w podziale na poszczególne jednostki referencyjne Gminy Osiek przedstawiono na mapie 6.

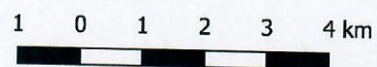
Mapa 6 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

LEGENDA

Sfera techniczna

- brak występowania problemu (0)
- niskie natężenie problemu (1)
- wysokie natężenie problemu (2)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku

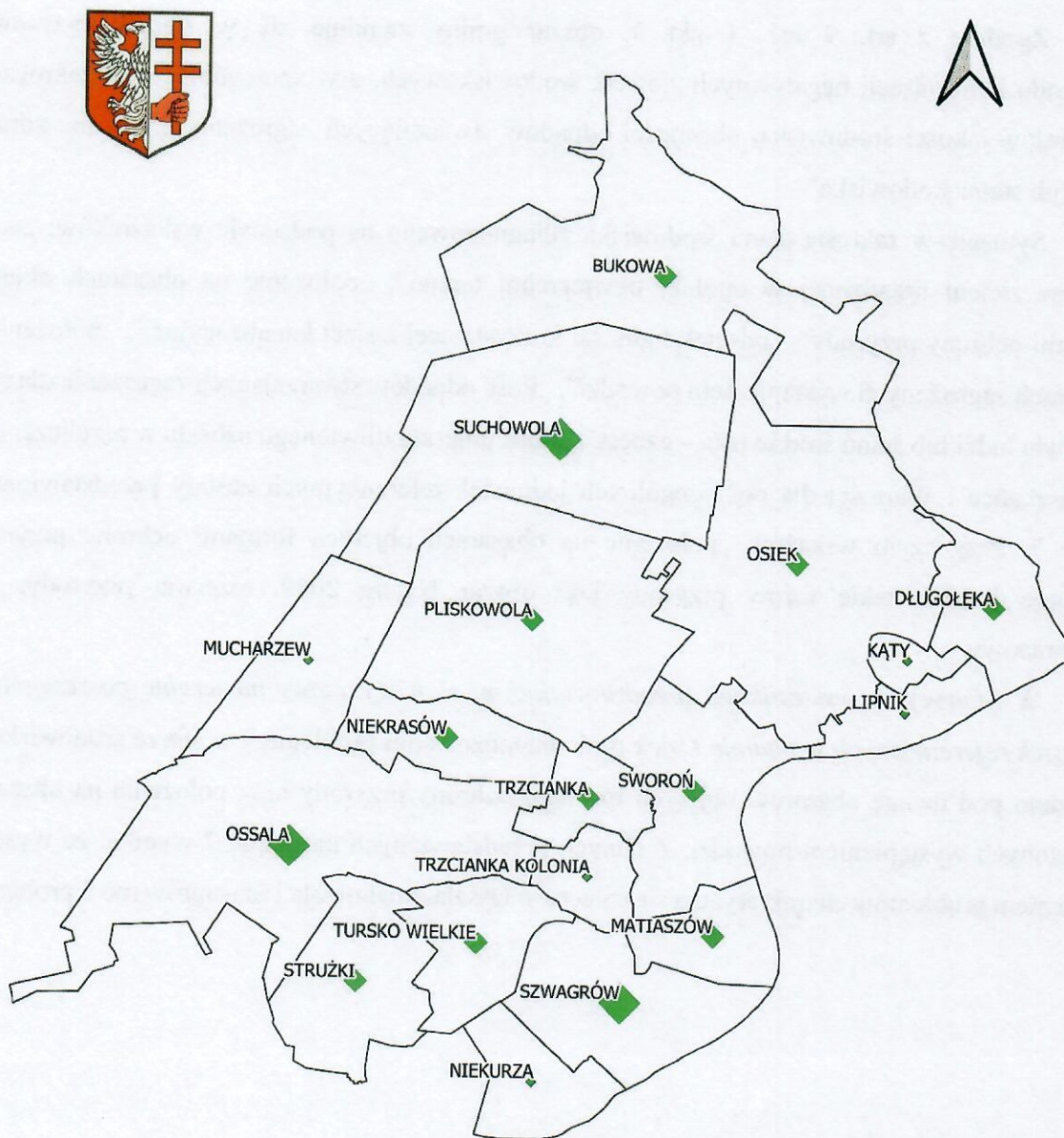
3.5. Sfera środowiskowa

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk środowiskowych, a w szczególności „przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska”.

Sytuację w zakresie stanu środowiska zdiagnozowano na podstawie wskaźników: „udział terenów zieleni urządzonej w ogólnej powierzchni terenu”, „położenie na obszarach objętych formami ochrony przyrody”, „odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej”, „położenie na obszarach zagrożonych wystąpieniem powodzi”, „ilość odpadów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub stanu środowiska – azbest”, „ilość unieszkodliwionego azbestu w przeliczeniu na 1 mieszkańca”. Wartości dla poszczególnych jednostek referencyjnych zostały przedstawione na mapie 7. Przy czym wskaźnik „położenie na obszarach objętych formami ochrony przyrody” obejmuje jedynie takie formy przyrody jak: obszar Natura 2000, rezerwat przyrody, park krajobrazowy.

W *Matrycy ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Osiek* przy diagnozowaniu problemów w sferze środowiskowej nie brano pod uwagę obszarów objętych formami ochrony przyrody oraz położenia na obszarach zagrożonych wystąpieniem powodzi. Z danych przedstawionych na mapie 7 wynika, że wysokim natężeniem problemów charakteryzują się sołectwa: Ossala, Suchowola i Szwagrów (po 3 problemy).

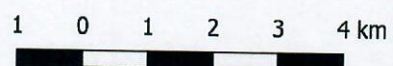
Mapa 7 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

LEGENDA

Sfera środowiskowa

- niskie natężenie problemów (1)
- średnie natężenie problemów (2)
- wysokie natężenie problemów (3)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Osieku

Na terenie Gminy Osiek znajdują się takie formy przyrody jak: Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary Natura 2000 oraz rezerwat przyrody.³

Gmina Osiek położona jest na terenie Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, którego łączna powierzchnia wynosi 31 524,00 ha. Jeleniowsko-Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest pomiędzy dolinami Koprzywianki i Czarnej i obejmuje wschodni kraniec Gór Świętokrzyskich, Pogórza Szydłowskiego i Niecki Połanieckiej. Obszar ten ma urozmaiconą rzeźbę i jest silnie zalesiony. Wśród lasów dominują tu bory sosnowe, bory trzcinikowe, olsy, łągi subkontynentalne oraz bory mieszane świeże przechodzące w grąd wysoki i świetlistą dąbrowę. Wśród roślinności leśnej przeważa drzewostan sosnowy, a także dęby, brzozy, jodły, modrzew, olcha, buk. Spotykane gatunki zwierząt: sarny, jelenie, kuny, łosie, bobry, dziki, zające, lisy, dzikie kaczki, bażanty i kuropatwy. Na terenie gminy OChK obejmuje sołectwo Ossala i stanowi niewielki fragment Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Część gminy położona jest ponadto na obszarze Natura 2000 Kras Staszowski (PLH260023) o łącznej powierzchni 1 743,48 ha. Jest to obszar występowania lasów liściastych, borów w tym borów mieszanych oraz siedlisk wodno-błotnych powstałych w lejach krasowych. Obszar obejmuje naturalne typy siedlisk oraz gatunki chronione i zagrożone w skali regionu i kraju. Stwierdzono występowanie aż 12 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, największy udział mają niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie oraz dobrze wykształcone grądy i łągi. W ostoi znajduje się kolonia nocka dużego (*Myotis myotis*) licząca ok. 200 osobników. Na terenie gminy obszar Natura 2000 Kras Staszowski leży w granicach sołectw: Ossala, Niekrasów.

Na terenie Gminy Osiek znajduje się obszar Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły (PLH180049) o łącznej powierzchni 4 059,69 ha. Całość obszaru położona jest na terenie Kotliny Sandomierskiej, na Nizinie Nadwiślańskiej, na styku dwóch województw – świętokrzyskiego i podkarpackiego. Obejmuje swym zasięgiem dolinę Wisły ograniczoną do międzywala, na odcinku od ujścia Wisłoki – poniżej Połańca, do Sandomierza. Duża część powierzchni wydm nadwiślańskich pokryta jest roślinnością inicjującą proces sukcesji. W dolinie rzeki występują starorzecza z wykształconą roślinnością naturalną. Na lewym brzegu rzeki Wisły dominują kompleksy łąk, natomiast na prawym znaczne połacie nie wyciętych jeszcze lub niezdegradowanych lasów nadrzecznych i zarośli wierzbowych. Na terenie Tarnobrzskiej Doliny Wisły występują również, oprócz cennych siedlisk przyrodniczych, duże ilości ptaków, dla których teren ten jest swoistym

³ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, crfop.gdos.gov.pl, inf. z dnia 15.06.2020 r.

korytarzem ekologicznym. W kilku miejscach, na wzniesieniach kilkudziesięciometrowych, występują skupiska olszy czarnej z kopytnikiem pospolitym (*Asarum europaeum*) w runie. Obszar cechuje duża bioróżnorodność gatunków roślin i zwierząt oraz duża różnorodność siedlisk przyrodniczych. Na terenie gminy obszar Natura 2000 Tarnobrzeska Dolina Wisły leży w granicach sołectw: Długołęka, Kąty, Lipnik, Matiaszów, Szwagrów, Niekurza.

Na terenie gminy znajduje się również obszar Natura 2000 Ostoja Żyznów (PLH260036) o całkowitej powierzchni 4 480,03 ha. Położony jest w obrębie mezoregionów: Góry Świętokrzyskie, Pogórze Szydłowskie i Wyżyna Sandomierska. Dominującymi zbiorowiskami leśnymi są bory sosnowe i mieszane. Ogółem stwierdzono tu występowanie 15 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących łącznie 40% obszaru. Stwierdzono nagromadzenie gatunków chronionych, zagrożonych, w tym dużą liczbą gatunków górskich. Na różnego typu murawach kserotermicznych występuje wiele rzadkich i zagrożonych w skali kraju gatunków, np. wiśnia karłowata (*Cerasus fruticosa*), ortanta żółta (*Orthanta lutea*). Na terenie gminy obszar Natura 2000 Ostoja Żyznów leży w granicach sołectw: Suchowola, Bukowa.

Na terenie sołectwa Tursko Wielkie znajduje się rezerwat przyrody Zamczysko Turskie o łącznej powierzchni 2,52 ha. Celem ochrony jest zachowanie starodrzewu lipowego.

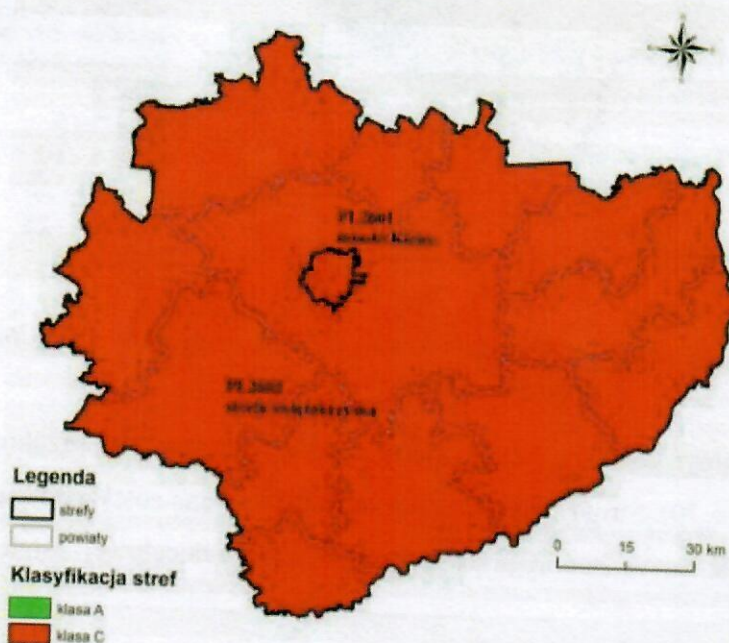
Diagnoza w zakresie przekroczenia standardów jakości powietrza na terenie Gminy Osiek przeprowadzona została na podstawie raportu *Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za rok 2018*⁴ sporządzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach. Klasyfikacji podlegały dwie strefy – Miasto Kielce oraz strefa świętokrzyska. Gmina Osiek leży w obszarze rozległej powierzchniowo strefy świętokrzyskiej (PL2602) o powierzchni 11 601 km², do której należą wszystkie powiaty województwa świętokrzyskiego z wyłączeniem Miasta Kielce. Analizując wyniki oceny rocznej na terenie strefy świętokrzyskiej należy zauważyć, że nie dotrzymano:

- poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24-godzinnych pyłu PM10;
- poziomu docelowego B(a)P;
- poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

⁴ Strona internetowa Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, kielce.pios.gov.pl/, inf. z dnia 15.06.2020 r.

Na mapie 8 przedstawiono klasyfikację stref dla pyłu PM₁₀ w województwie świętokrzyskim w 2018 r.⁵. Pomiary pyłu PM₁₀ wykazały przekroczenie dopuszczalnego stężenia dobowego PM₁₀, w tym na terenie Gminy Osiek. Strefa świętokrzyska w zakresie tego parametru otrzymała klasę C.

Mapa 8 Klasyfikacja stref dla pyłu PM₁₀ w województwie świętokrzyskim w ocenie za 2018 rok

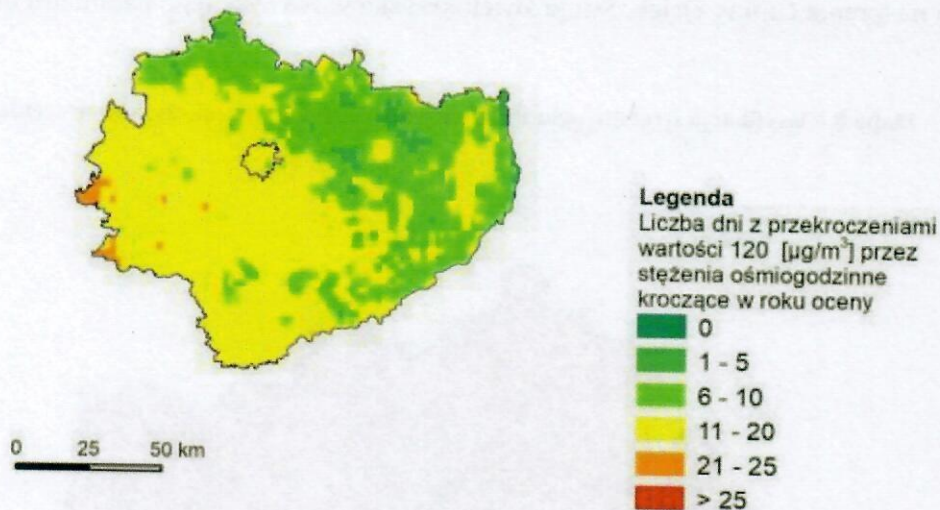

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2018, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, Kielce 2019, s. 50

Na terenie Gminy Osiek w 2018 roku liczba dni, w których stężenie ozonu było większe niż 120 µg/m³ wynosiła od 11 do 20 dni (mapa 9). W związku z tym dotrzymany został poziom docelowy.

⁵ Strona internetowa Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, kielce.pios.gov.pl/, inf. z dnia 15.06.2020 r.

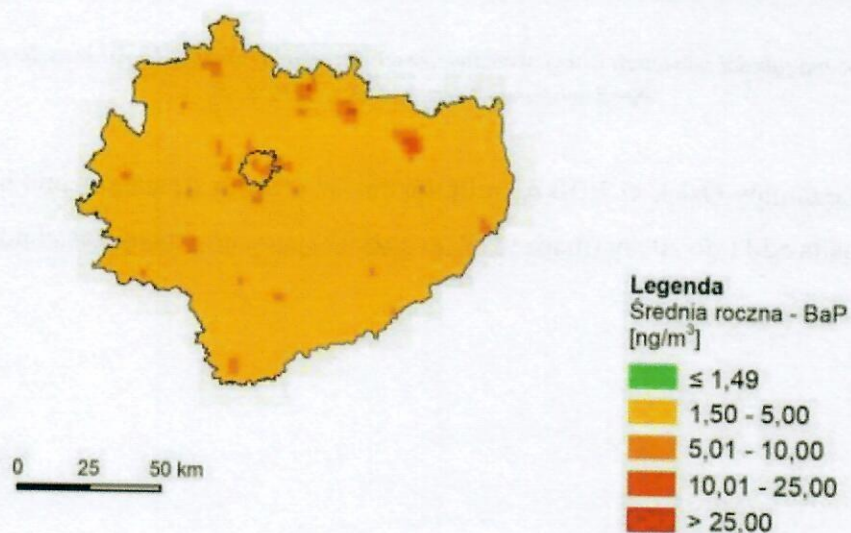
Mapa 9 Klasyfikacja stref pod względem kryterium ochrony zdrowia dla ozonu – cel długoterminowy na terenie województwa świętokrzyskiego w 2018 roku

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2018, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, Kielce 2019, s. 47

Na terenie Gminy Osiek w 2018 roku zostały odnotowane przekroczenia poziomu docelowego B(a)P (mapa 10). Strefa świętokrzyska zakwalifikowana została do klasy C, co oznacza, że na terenie województwa wystąpiło przekroczenie wartości docelowej ustalonej dla B(a)P w powietrzu.

Mapa 10 Rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu w województwie świętokrzyskim w 2018 roku

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2018, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, Kielce 2019, s. 68

Badania i oceny stanu wód powierzchniowych wykonane w ramach państwowego monitoringu środowiska w 2017 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach wykazały, że stan chemiczny jednolitej części wód powierzchniowych Wisła od Wisłoki do Sanu (PLRW 20002121999), na obszarze której znajduje się gmina, jest zły z powodu przekroczenia stężenia średniorocznego dla benzo(a)pirenu i benzo(g,h,i)peryleny. Kolejnymi jednolitymi częściami wód, występującymi w granicach administracyjnych gminy są: Strzegomka (PLRW2000621912) i Koprzywianka od Modlibórki do ujścia (PLRW200019219499). Przeprowadzony monitoring wykazał, iż stan ww. jednolitych części wód jest również zły z uwagi na przekroczenie stężenia średniorocznego dla benzo(a)pirenu.

Biorąc pod uwagę zagrożenie powodziowe, teren części Gminy Osiek usytuowany jest niekorzystnie. Zagrożenie powodziowe pochodzi ze strony rzeki Wisły i występuje głównie w okresach letnich wezbrań spowodowanych deszczami frontalnymi lub deszczami nawałnymi. Najczęstszą porą występowania tego rodzaju wezbrań są miesiące czerwiec–wrzesień. Obszar zagrożenia powodziowego przedstawiono na mapie 11.

Mapa 11 Obszar zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Osiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Hydroportal Wód Polskich, wody.gov.pl

Legenda

Obszar zagrożenia powodziowego

Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi Q 0,2% raz na 500 lat

Scenariusz zniszczenia lub uszkodzenia walu przeciwpowodziowego

Scenariusz zniszczenia lub uszkodzenia walu przeciwpowodziowego

Podkład

Granice administracyjne

państwa

wojewódzwa

powiatu

Drogi

krajowe i autostrady

wojewódzkie

Główne rzeki

< 150 km

151 - 300 km

301 - 700 km

> 701 km

Pokrycie terenu

wody powierzchniowe

tereny antropogeniczowane

tereny rolne

lasy

3.6. Wyniki diagnozy w poszczególnych sferach

W związku z tym, że rewitalizacja ma wymiar terytorialny, ważne są te obszary gminy, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk i lokalnych potencjałów. Efektem przeprowadzonej diagnozy Gminy Osiek w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, w podziale na przyjęte jednostki referencyjne jest opracowana mapa pogładowa łącząca dane z różnych sfer. W ten sposób została wykonana rzetelna analiza jednoznacznie wskazująca, na których obszarach gminy nakładają się różnego rodzaju problemy.

Ważnym elementem diagnozy jest również określenie lokalnych potencjałów, które można wykorzystać do przezwyciężenia stanu kryzysowego na danym obszarze. Bez takiego podejścia nie ma szans na powodzenie procesu rewitalizacji oraz trwałą realną poprawę jakości i warunków życia społeczności lokalnej. Zidentyfikowane potencjały lokalne w podziale na sołectwa Gminy Osiek (jednostki referencyjne) zawarte zostały w tabeli 3.

Tabela 3 Potencjały lokalne w podziale na jednostki referencyjne na terenie Gminy Osiek

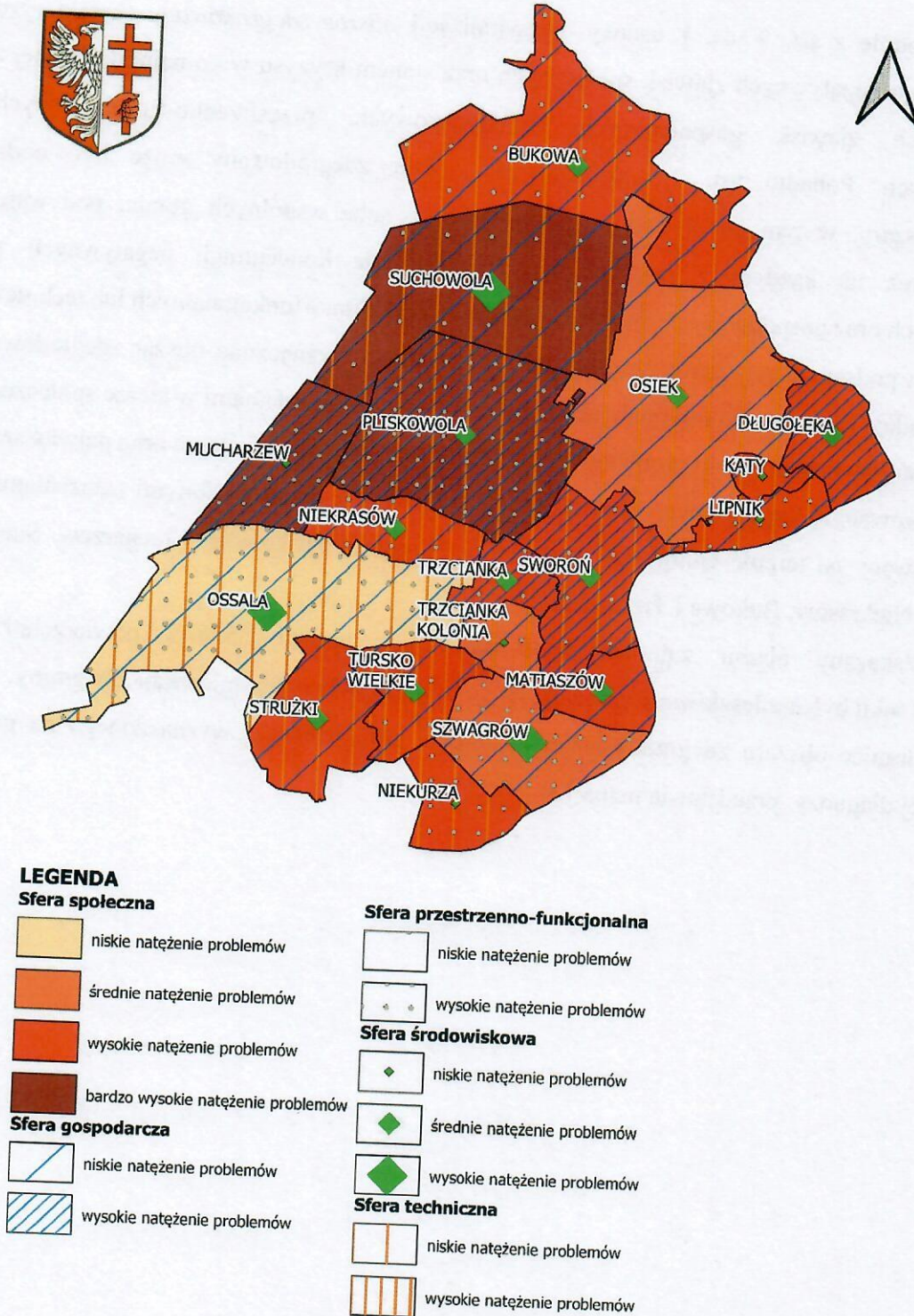
Lp.	Nazwa sołectwa	Zidentyfikowane potencjały lokalne
1.	Miasto Osiek	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Walory zabytkowe i historyczne miejscowości. 3. Wystarczająca sieć dróg.
2.	Bukowa	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Walory zabytkowe miejscowości. 3. Dobrej jakości gleby.
3.	Długoleka	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Walory zabytkowe miejscowości. 3. Dobrej jakości gleby.
4.	Kąty	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych. 3. Dobrej jakości gleby.
5.	Lipnik	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych. 3. Dobrej jakości gleby.
6.	Matiaszów	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych. 3. Dobrej jakości gleby.
7.	Mucharzew	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych. 3. Świetlica wiejska.
8.	Niekrasów	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Walory zabytkowe i historyczne miejscowości. 3. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.
9.	Niekurza	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Dobrej jakości gleby.

		3. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.
10.	Ossala	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Walory zabytkowe i historyczne miejscowości. 3. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.
11.	Pliskowola	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Bliskość dużego ośrodka miejskiego – Staszów, Sandomierz. 3. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.
12.	Strużki	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Walory zabytkowe i historyczne miejscowości. 3. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych
13.	Suchowola	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Bliskość dużego ośrodka miejskiego – Staszów, Sandomierz. 3. Uprawa warzyw, ogrodnictwo.
14.	Sworoń	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.
15.	Szwagrów	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Dobrej jakości gleby. 3. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.
16.	Trzcianka-Kolonia	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Wystarczająca sieć dróg. 3. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.
17.	Trzcianka	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Wystarczająca sieć dróg. 3. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.
18.	Tursko Wielkie	1. Powszechna dostępność do sieci wodociągowej, telekomunikacyjnej. 2. Wystarczająca sieć dróg. 3. Dogodne warunki naturalne do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Osiek

Kartograficzne przedstawienie wyników diagnozy (metoda kartogramu) w poszczególnych sferach na terenie jednostek referencyjnych Gminy Osiek oraz nakładanie się koncentracji zjawisk kryzysowych prezentuje mapa 12. Stanowi ona podstawę i uzasadnienie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a następnie skoncentrowania działań na określonym obszarze rewitalizacji w Gminie Osiek.

Mapa 12 Koncentracja negatywnych zjawisk we wszystkich sferach w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek – wskaźnik syntetyczny

1 0 1 2 3 4 km

Źródło: Opracowanie własne

4. Obszar zdegradowany na terenie Gminy Osiek

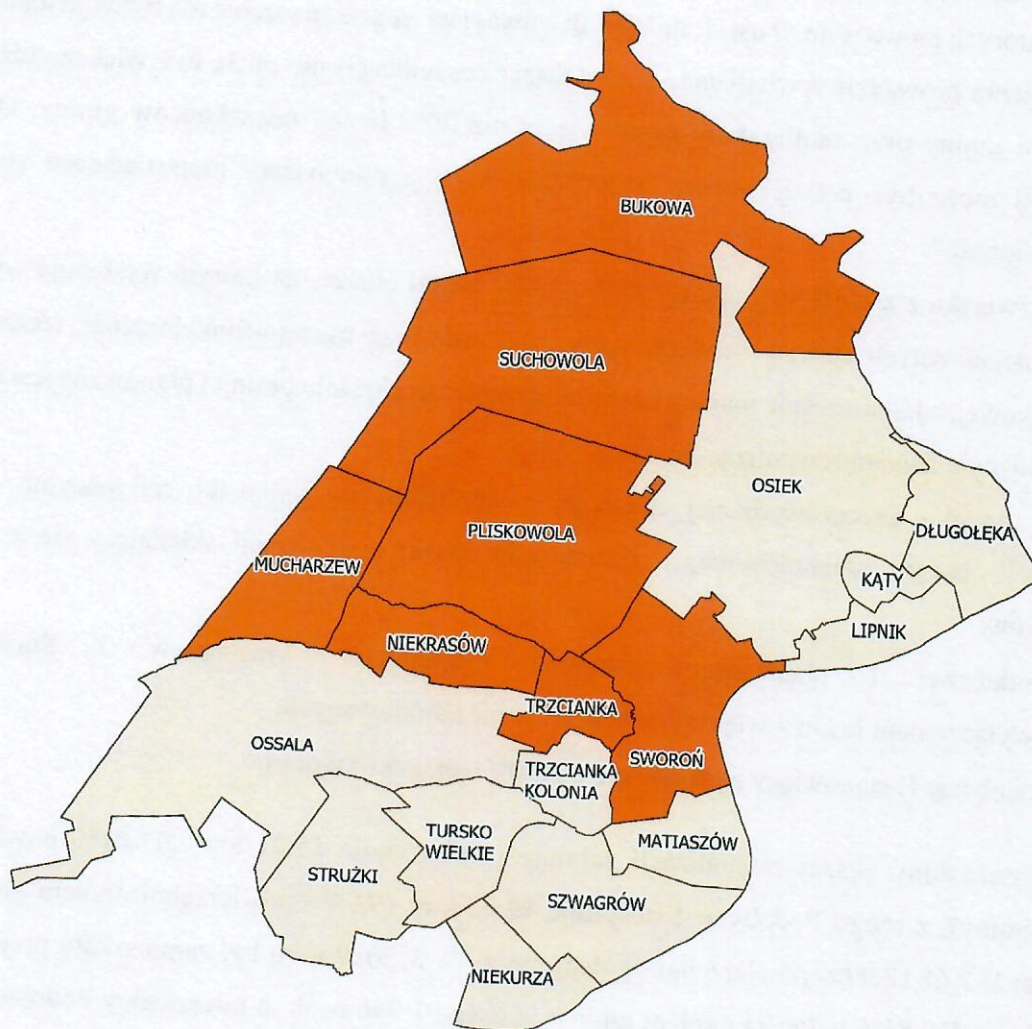
Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji *obszar zdegradowany* charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz stanem kryzysu w co najmniej jednej ze sfer dotyczących zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Ponadto ust. 2 wskazuje, że „obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych”.

Na podstawie przeprowadzonego audytu gminnego wyznaczono obszar zdegradowany, na który składają się jednostki referencyjne charakteryzujące się problemami w sferze społecznej, przy jednoczesnym występowaniu problemów przynajmniej w jednej innej sferze oraz największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk, tj. ≥ 17 . Zgodnie z przedstawionymi założeniami obszar zdegradowany na terenie Gminy Osiek obejmuje sołectwa: Pliskowola, Mucharzew, Suchowola, Sworoń, Niekrasów, Bukowa i Trzcianka.

Wskazany obszar zajmuje 46,40 km², co stanowi 35,96% powierzchni gminy i w 2019 roku był zamieszkiwany przez 3 279 osób, tj. 41,94% ogółu mieszkańców gminy.

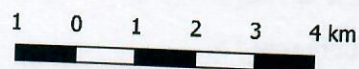
Granice obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Osiek, wyznaczonego na podstawie niniejszej diagnozy, przedstawia mapa 13.

Mapa 13 Granice wyznaczonego obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Osiek

LEGENDA

- granice sołectw
- obszar zdegradowany

Źródło: Opracowanie własne

5. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Osiek

Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji *obszar rewitalizacji* to „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...). Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic”.

W związku z art. 10 ww. ustawy wyznaczony został obszar, na którym występuje wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, a jednocześnie mający istotne znaczenie dla rozwoju gminy i planowane jest na nim przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych.

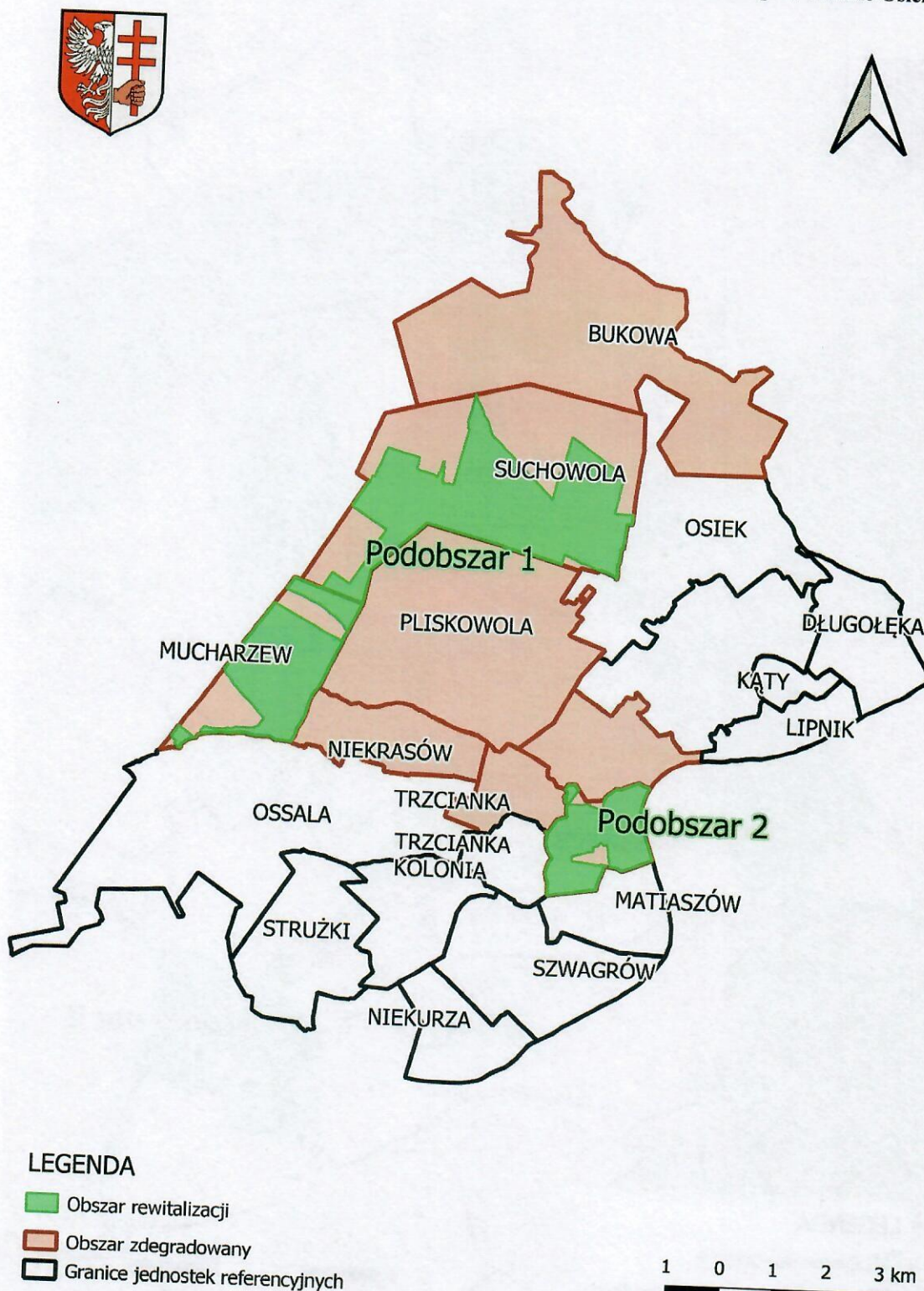
W wyniku przeprowadzonej diagnozy w podziale na jednostki referencyjne gminy i delimitacji obszaru zdegradowanego, wyznaczono obszar rewitalizacji składający się z dwóch podobszarów:

- Podobszar I obejmujący jednostki referencyjne Mucharzew i Suchowola, z wyłączeniem lasów i większych obszarów niezabudowanych;
- Podobszar II stanowiący zamieszkałe obszary jednostki Sworoń.

Wyznaczony obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 15,01 km² (11,61% powierzchni ogółem gminy), z czego Podobszar I obejmuje 12,33 km² (9,54% powierzchni ogółem gminy), a Podobszar II 2,68 (2,07% powierzchni ogółem gminy) i w 2019 roku był zamieszkały przez 1 549 mieszkańców (19,81% ludności ogółem gminy), z czego 1 346 osób to mieszkańcy Podobszaru I, a 203 osób to mieszkańcy Podobszaru II, więc nie przekracza limitów określonych w pkt 4 w rozdziale 3 *Wytucznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020* oraz art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

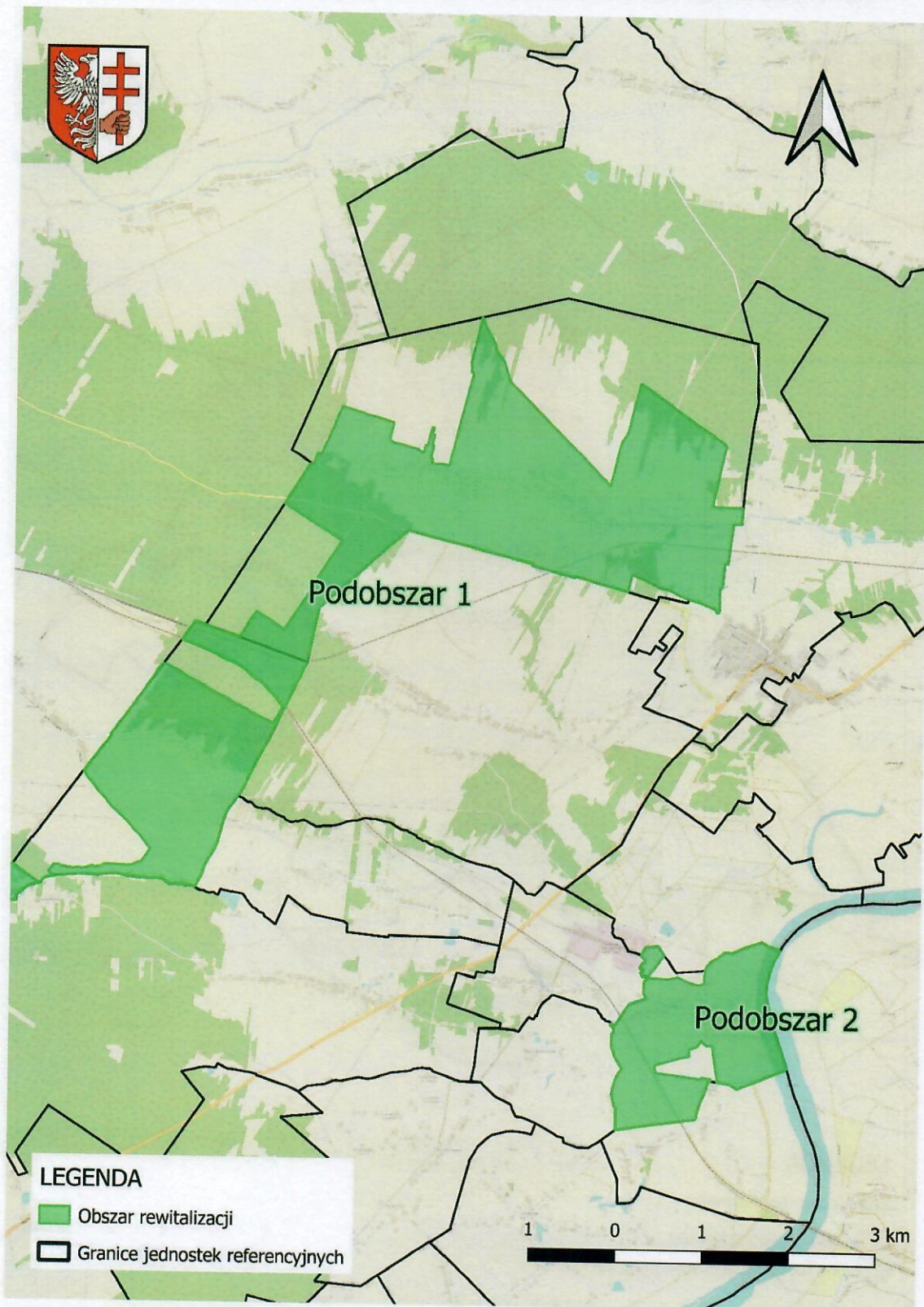
Lokalizację obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego przedstawia mapa 14, natomiast szczegółowy przebieg granic obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Osiek zaznaczony został na mapie 15.

Mapa 14 Lokalizacja obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego w Gminie Osiek

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 15 Granice wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Osiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map OSM Standard i programu QGIS Zanzibar

Wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się wysokim natężeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej, a ponadto w sferach przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej. Potwierdza to analiza ilościowa (wskaźnikowa) zamieszczona w tabeli 4 i na mapach 16–21 oraz analiza jakościowa (opisowa) zawarta w tabeli 5.

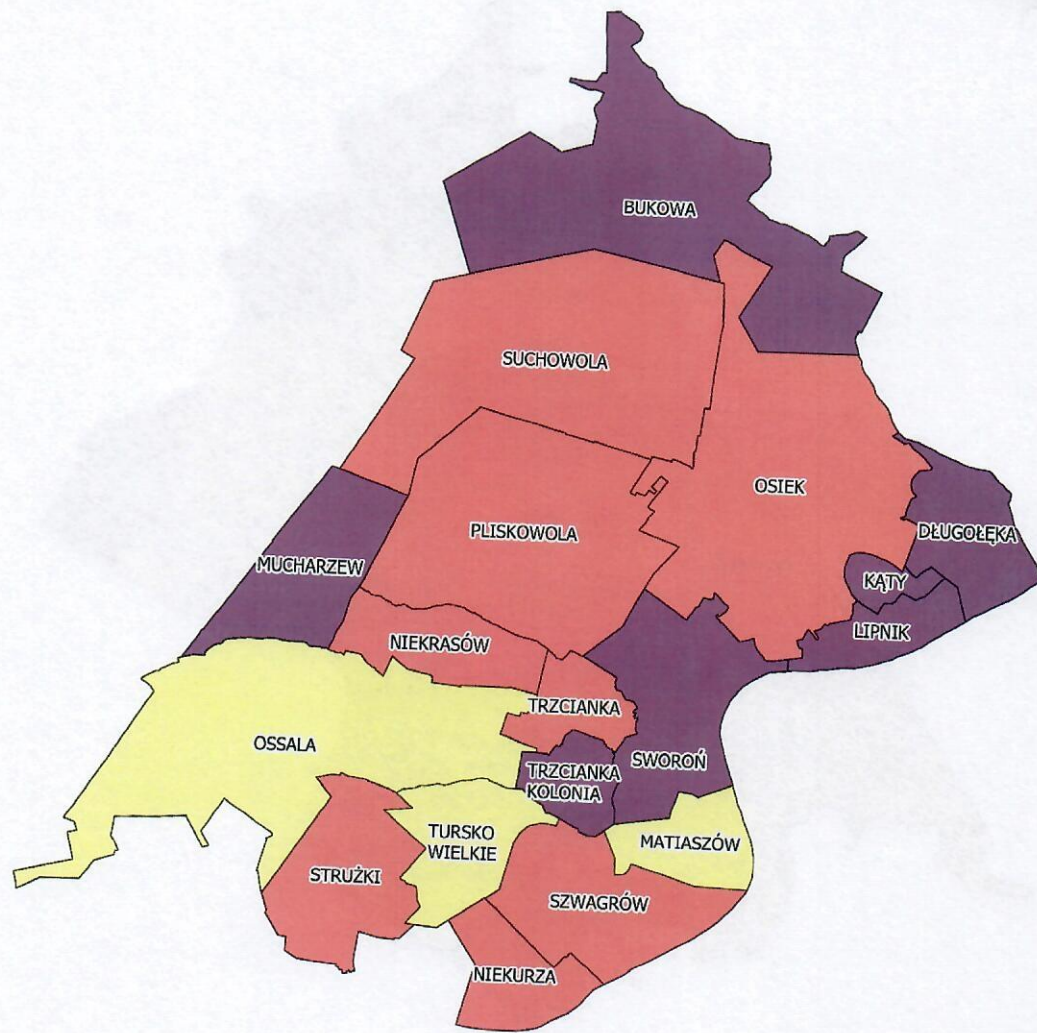
Tabela 4 Analiza ilościowa wybranych wskaźników obszaru rewitalizacji Gminy Osiek

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji			Średnia wartość dla Gminy Osiek
		Sołectwo Mucharzew – Podobszar I	Sołectwo Suchowola – Podobszar I	Sołectwo Sworoń – Podobszar II	
Sfera społeczna					
Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem	%	57,36	58,83	57,64	61,46
Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania	%	31,76	28,93	33,33	30,61
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	%	7,43	7,23	1,71	5,54
Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem	%	54,55	54,35	100,00	49,07
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	4,65	3,61	0,00	2,00
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	1,16	2,04	0,00	0,99
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	0,39	2,68	1,48	1,05
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	3,49	0,83	1,97	0,63
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	3,10	2,50	0,99	1,27
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	1,55	0,37	0,99	0,34
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w przeliczeniu na 100 osób wg miejsca zamieszkania	szt.	0,39	0,09	0,00	0,05
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” na 10 tys. mieszkańców	szt.	38,76	18,50	49,26	27,85

Wyniki egzaminów 8-klasisty (dane za 2019 r. ze względu na reformę szkolnictwa)	szt.	50,64	51,74	50,73	54,01
Frekwencja w wyborach samorządowych – I tura (X 2018 r.)	%	62,40	69,93	55,35	63,87
Sfera gospodarcza					
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	4,65	3,98	4,43	5,48
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	szt.	0,39	0,74	0,00	0,54
Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	szt.	7,43	5,82	6,84	7,44
Liczba nowo zarejestrowanych działalności gospodarczych osób fizycznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	szt.	0,68	1,26	0,00	0,84
Liczba zakończonych działalności gospodarczych na 1 000 osób w wieku produkcyjnym	szt.	6,76	4,72	0,00	4,33
Sfera przestrzenno-funkcjonalna					
Powierzchnia terenów zagospodarowanych na działalność sportową, rekreacyjną, kulturową i turystyczną przypadająca na 100 mieszkańców	ha	0,07	0,04	0,25	0,09
Udział budynków mieszkalnych mających bezpośredni dostęp do dróg asfaltowych w liczbie budynków mieszkalnych ogółem	%	93,48	99,54	88,89	89,90
Sfera techniczna					
Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców	szt.	38,76	27,75	0,00	30,38
Sfera środowiskowa					
Ilość unieszkodliwionego azbestu w przeliczeniu na 1 mieszkańca	tona	0,02	0,02	0,00	0,02
Udział terenów zieleni urządzonej w ogólnej powierzchni terenu	%	0,00	0,00	0,00	0,03

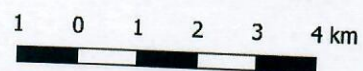
Źródło: Opracowanie własne

Mapa 16 Rozkład wartości wskaźnika „Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

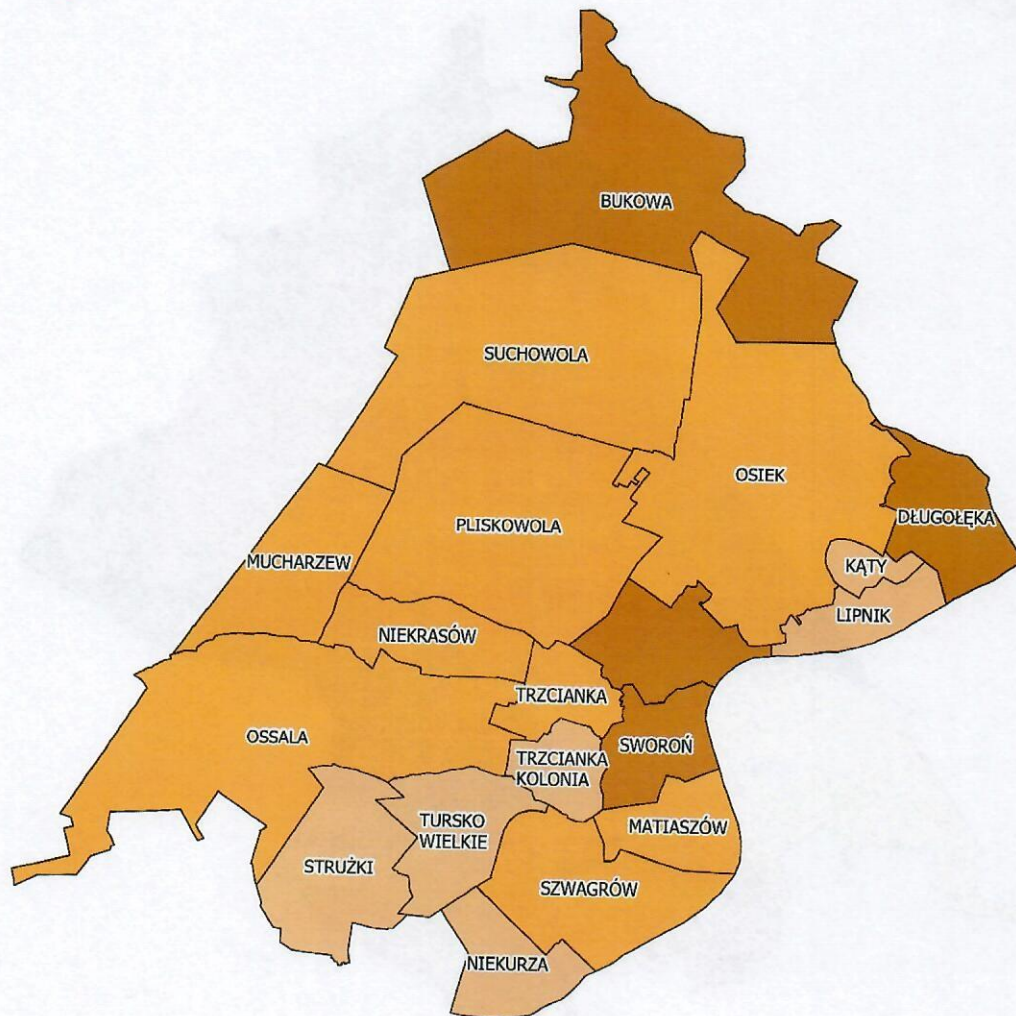
LEGENDA

- 0,0 - 57,64 [%]
- 57,65 - 64,66 [%]
- 64,67 - 77,78 [%]

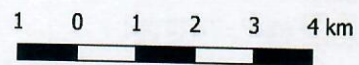
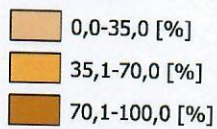

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 17 Rozkład wartości wskaźnika „Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

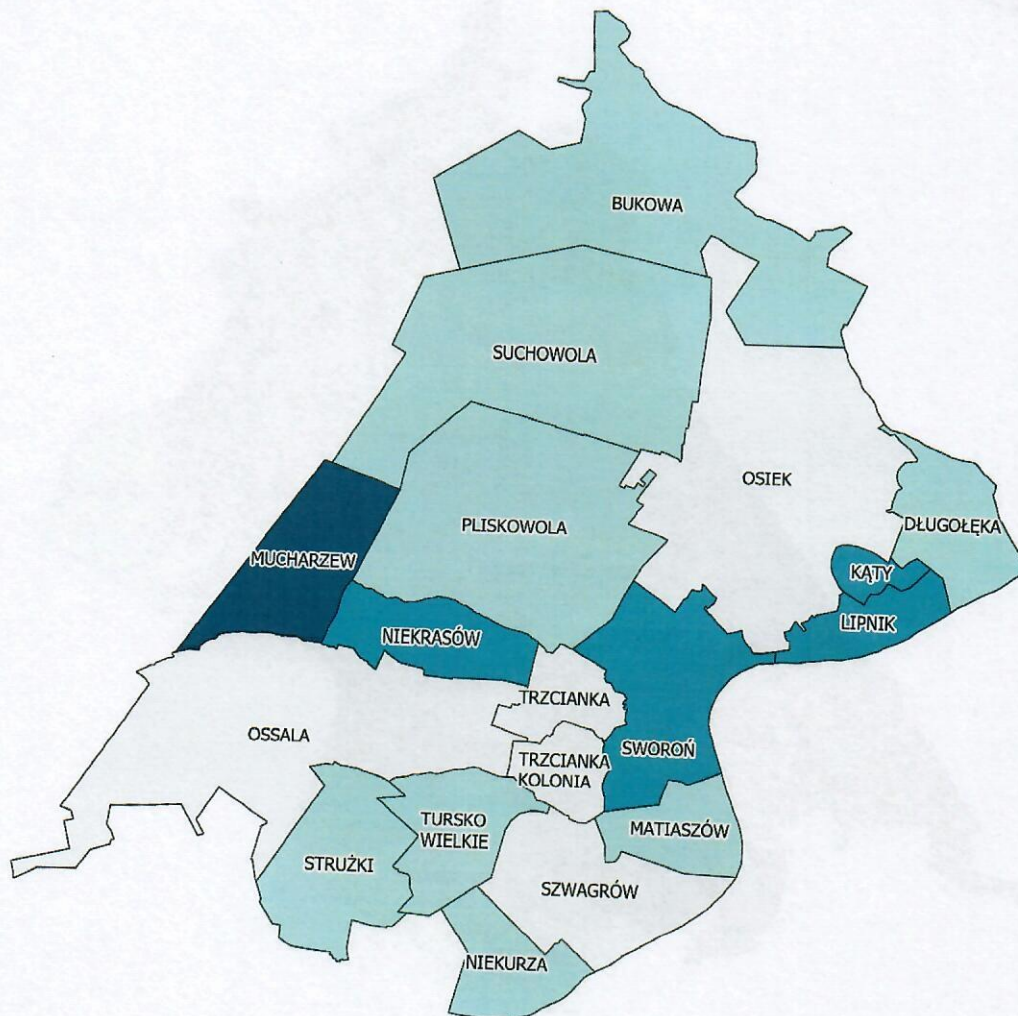

LEGENDA

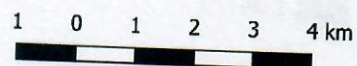
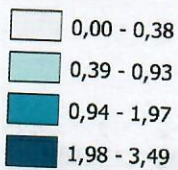

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 18 Rozkład wartości wskaźnika „Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

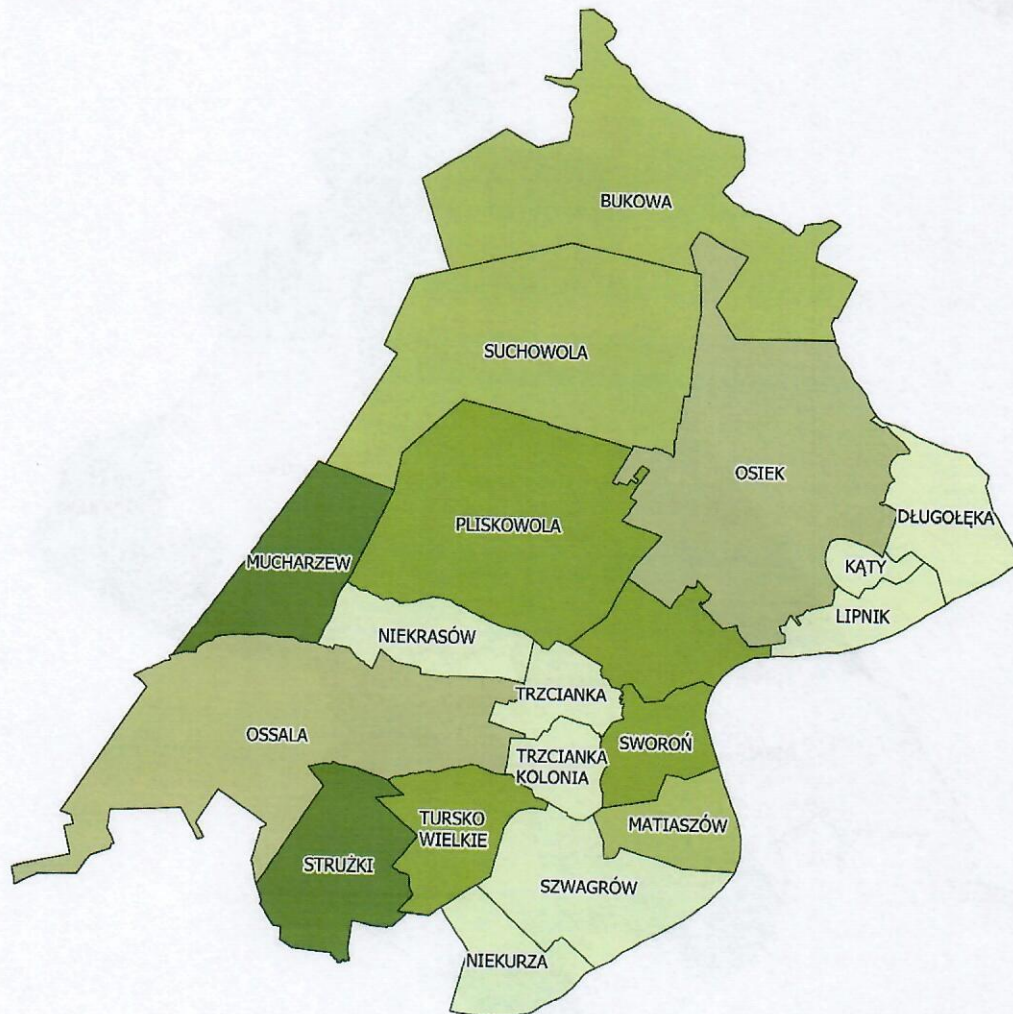

LEGENDA

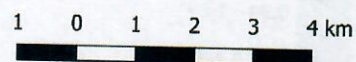
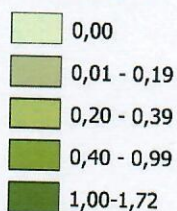

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 19 Rozkład wartości wskaźnika „Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

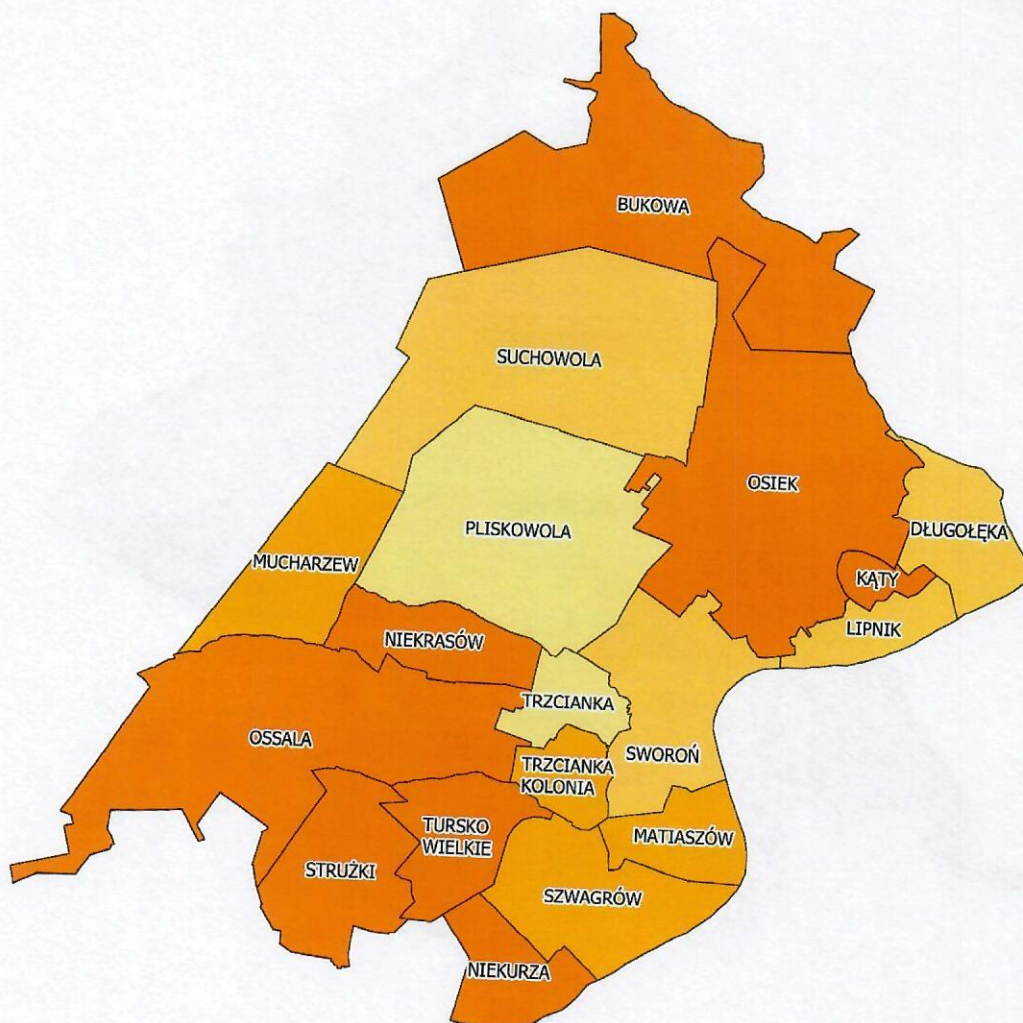

LEGENDA

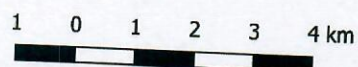
Źródło: Opracowanie własne

Mapa 20 Rozkład wartości wskaźnika „Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

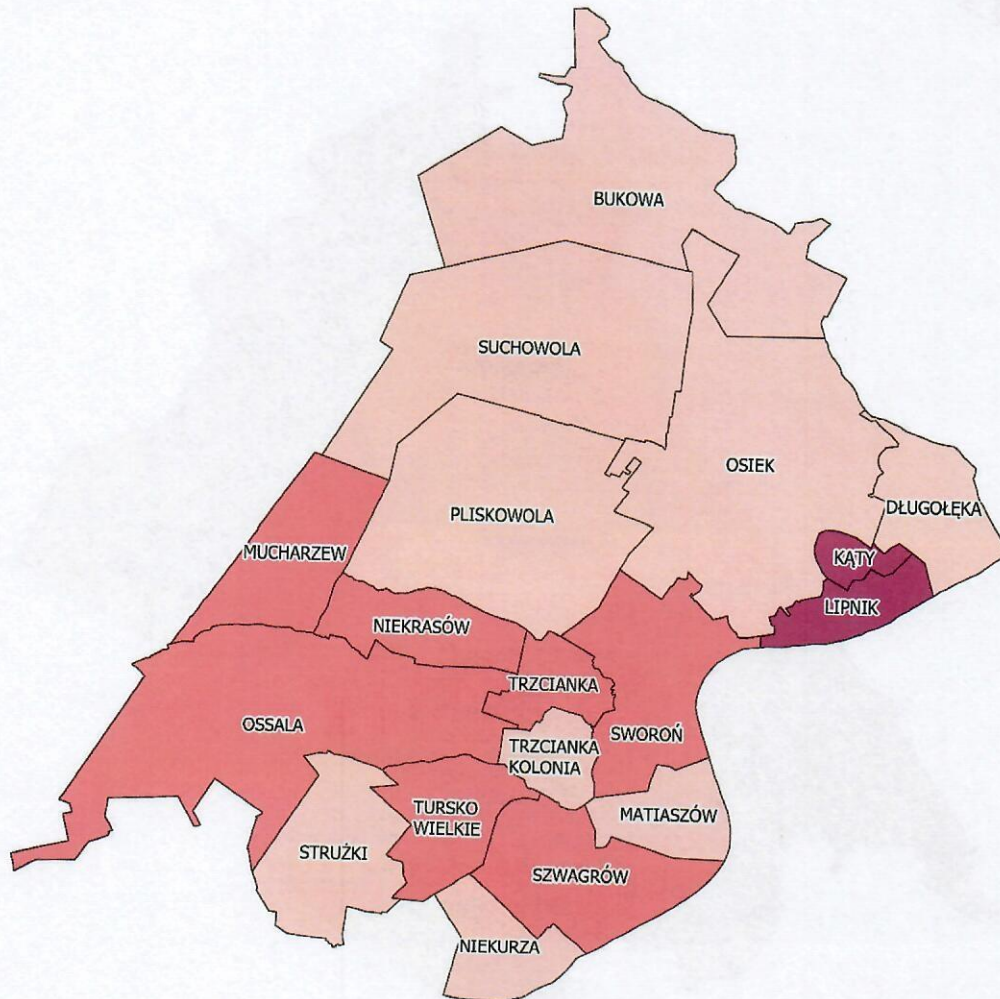
LEGENDA

	0,00 - 2,33
	2,34 - 4,43
	4,44 - 5,62
	5,63 - 7,60

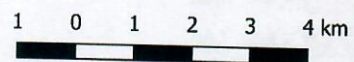
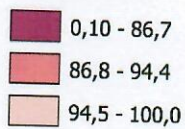

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 21 Rozkład wartości wskaźnika „Udział budynków mieszkalnych mających bezpośredni dostęp do dróg asfaltowych w liczbie budynków mieszkalnych ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek

LEGENDA

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5 Analiza jakościowa – charakterystyka negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej

Sfera	Charakterystyka negatywnych zjawisk
Spoleczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niekorzystna struktura wieku mieszkańców obszaru rewitalizacji (liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym oraz liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym wypadająca niekorzystnie w porównaniu do średniej dla gminy). 2. Starzejące się społeczeństwo. 3. Wyższe niż średnia dla gminy saldo migracji. 4. Brak żłobków. 5. Brak miejsc pracy.
Gospodarcza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak miejsc dostosowanych do prowadzenia działalności gospodarczej. 2. Brak kompleksowego systemu wspierania aktywności gospodarczej mieszkańców. 3. Małe zróżnicowanie oferty usług i handlu w centrum sołectwa.
Przestrzenno-funkcjonalna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabytki nieruchome będące w stanie degradacji. 2. Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych. 3. Niedostateczna ilość chodników i brak wydzielonych ścieżek rowerowych. 4. Niewystarczający i częściowo będący w złym stanie technicznym system oświetlenia ulicznego. 5. Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych i starszych w przestrzeniach publicznych i budynkach użyteczności publicznej.
Techniczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska efektywność energetyczna i degradacja techniczna części budynków. 2. Mała ilość nowych budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania. 3. Mała ilość infrastruktury drogowej.
Środowiskowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska świadomość społeczna w zakresie ekologii. 2. Brak dostępu do sieci gazowej i kanalizacyjnej. 3. Mniejsza ilość unieszkodliwionego azbestu w porównaniu do średniej dla gminy. 4. Przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu, średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu PM2.5 fazy II oraz dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10. 5. Mała liczba terenów zieleni urządzonej.

Źródło: Opracowanie własne

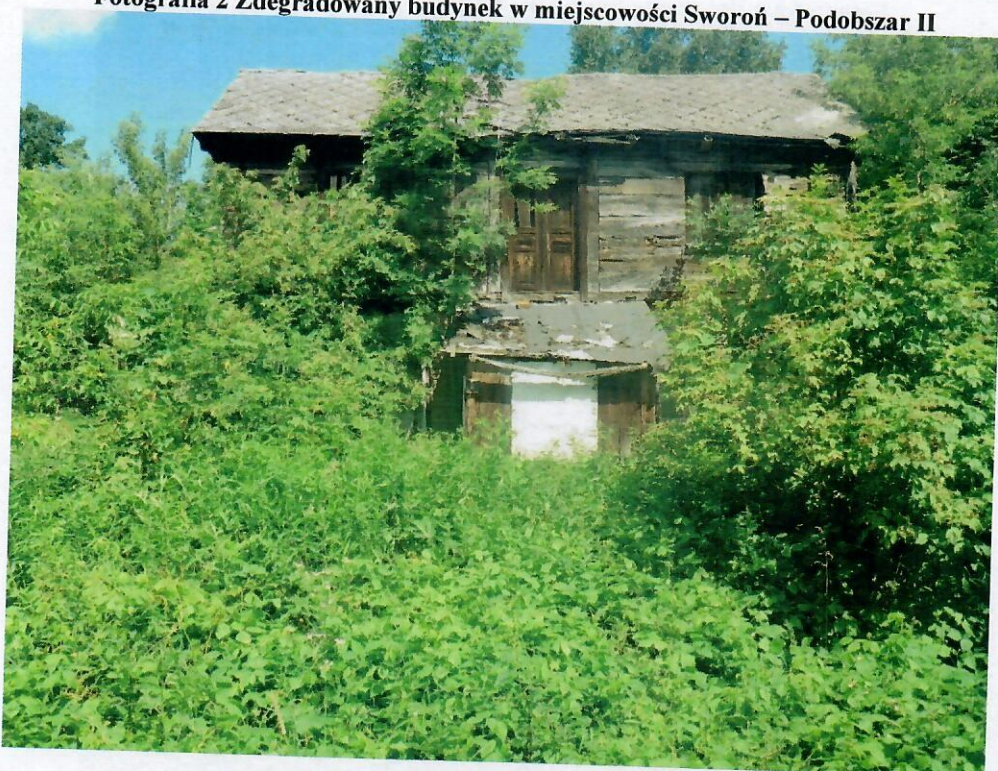
Występowanie ww. negatywnych zjawisk skoncentrowanych na obszarze rewitalizacji obrazują zdjęcia wykonane w dniu 01.07.2020 roku podczas spaceru studyjnego połączonego z wizją lokalną, przeprowadzonego przez pracownika Urzędu Miasta i Gminy w Osieku.

Fotografia 1 Oświetlenie będące w złym stanie technicznym w miejscowości Sworoń – Podobzar II

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Fotografia 2 Zdegradowany budynek w miejscowości Sworoń – Podobszar II

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Fotografia 3 Zdegradowany budynek w miejscowości Suchowola – Podobszar I

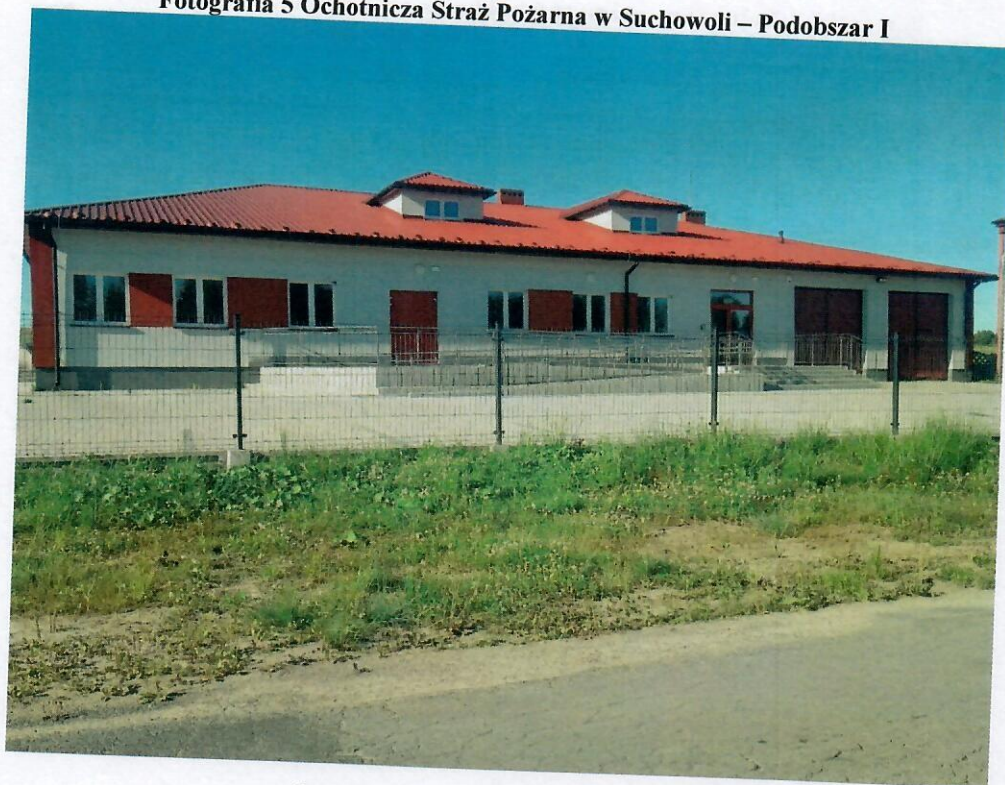
Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Fotografia 4 Droga gminna w miejscowości Suchowola – Podobszar I

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Fotografia 5 Ochotnicza Straż Pożarna w Suchowoli – Podobszar I

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Fotografia 6 Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Suchowoli – Podobszar I

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Fotografia 7 Zaniedbana przestrzeń publiczna w Suchowoli – Podobszar I

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Fotografia 8 Budynki będące w złym stanie technicznym w Mucharzewie – Podobszar I

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Fotografia 9 Zdegradowany budynek w miejscowości Mucharzew – Podobszar I

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Fotografia 10 Budynek po byłej szkole w miejscowości Sworoń – Podobszar II

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

Fotografia 11 Świetlica w miejscowości Mucharzew – Podobszar I

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Osieku

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Osiek*⁶ wskazano, że Miasto i Gmina Osiek jest „gminą rolniczą z wpisaną w jej rzeczywistość funkcją przemysłową”. Gmina jest także „otwartą na inwestorów w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego i usług obsługi rolnictwa”. Wizja rozwoju Gminy brzmi: „Miasto i Gmina Osiek jest Gminą rolniczo-przemysłową z rozwijaną w niej funkcją agroturystyczną”. Przy systematycznym urzeczywistnianiu wizji gminy, z ukierunkowaniem na rozwój obu funkcji jako równoważnych, uznaje się za celowe tworzenie uzupełniającej funkcji bazującej na trwałych wartościach krajobrazu – funkcji turystyczno-wypoczynkowej. Łącznie ma to stworzyć atrakcyjne warunki bytowania mieszkańców gminy, zachęcając jednocześnie do inwestowania na jej terenie.

Główne cele strategiczne to:

1. Systematyczny wzrost poziomu nauczania poprzez pilne doposażenie szkół.
2. Poprawa w zakresie infrastruktury technicznej i drogowej.
3. Poprawa stanu środowiska w gminie.

⁶ Zmiana *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Osiek* przyjęta Uchwałą Nr XVI/108/20 Rady Miejskiej w Osieku z dnia 28 lutego 2020 r., s. 88.

4. Podniesienie poziomu życia gospodarczego gminy.
5. Poprawa w zakresie sfery socjalnej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, wyznaczony do rewitalizacji obszar powinien cechować się nie tylko szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, ale też musi mieć istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Wyznaczony obszar rewitalizacji, który obejmuje sołectwa Mucharzew, Suchowola i Sworzeń zlokalizowany jest w bezpośrednim otoczeniu Miasta Osiek, które stanowi centrum działalności administracyjno-usługowej związanej z bezpośrednim oddziaływaniem ośrodka gminnego. Jednocześnie, z uwagi na istotne znaczenie w rozwoju gminy, gromadzi największą liczbę sprzeczności i konfliktów rozwojowych, które prowadzą do jego degradacji technicznej i kumulacji problemów społeczno-gospodarczych.

Na terenie Suchowoli zlokalizowana jest Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej. Ponadto na terenie rewitalizacji znajdują się obiekty o charakterze handlowo-usługowym. Na obszarze rewitalizacji odnotowano również liczne stanowiska archeologiczne z różnych okresów historycznych, ze śladami osadnictwa, które stanowią potencjały lokalne do wykorzystania ich w procesie rewitalizacji.

Na obszarze rewitalizacji nie występują obiekty zabytkowe, świadczące o historii i dziedzictwie kulturowym gminy, które zostały objęte ścisłą ochroną konserwatorską.

Potencjały i zasoby obszaru rewitalizacji pokazują, iż obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy, szczególnie w sferze społecznej, w której zidentyfikowano najwięcej problemów. Wszelkie działania rewitalizacyjne podjęte w celu zniwelowania negatywnych zjawisk kryzysowych na wyznaczonym obszarze będą oddziaływać na teren całej gminy, wpływając tym samym na poprawę jakości życia jej mieszkańców.

Spis fotografii

Fotografia 1 Oświetlenie będące w złym stanie technicznym w miejscowości Sworzeń	48
Fotografia 2 Zdegradowany budynek w miejscowości Sworzeń	49
Fotografia 3 Zdegradowany budynek w miejscowości Suchowola.....	49
Fotografia 4 Droga gminna w miejscowości Suchowola.....	50
Fotografia 5 Ochotnicza Straż Pożarna w Suchowoli.....	51
Fotografia 6 Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Suchowoli	51
Fotografia 7 Zaniehbana przestrzeń publiczna w Suchowoli	52
Fotografia 8 Budynki będące w złym stanie technicznym w Mucharzewie.....	52
Fotografia 9 Zdegradowany budynek w miejscowości Mucharzew.....	53
Fotografia 10 Budynek po byłej szkole w miejscowości Sworzeń	53
Fotografia 11 Świetlica w miejscowości Mucharzew.....	54

Spis map

Mapa 1 Położenie Gminy Osiek na tle województwa świętokrzyskiego i powiatu staszowskiego.....	5
Mapa 2 Podział Gminy Osiek na jednostki strukturalne.....	7
Mapa 3 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek.....	16
Mapa 4 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek.....	18
Mapa 5 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek	20
Mapa 6 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek.....	22
Mapa 7 Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek.....	24
Mapa 8 Klasyfikacja stref dla pyłu PM10 w województwie świętokrzyskim w ocenie za 2018 rok	27

Mapa 9 Klasyfikacja stref pod względem kryterium ochrony zdrowia dla ozonu – cel długoterminowy na terenie województwa świętokrzyskiego w 2018 roku.....	28
Mapa 10 Rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu w województwie świętokrzyskim w 2018 roku	28
Mapa 11 Obszar zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Osiek	30
Mapa 12 Koncentracja negatywnych zjawisk we wszystkich sferach w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek – wskaźnik syntetyczny	33
Mapa 13 Granice wyznaczonego obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Osiek	35
Mapa 14 Lokalizacja obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego w Gminie Osiek	37
Mapa 15 Granice wyznaczanego obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Osiek	38
Mapa 16 Rozkład wartości wskaźnika „Udział ludności w wieku produkcyjnym w % ludności ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek	41
Mapa 17 Rozkład wartości wskaźnika „Liczba długotrwale bezrobotnych w % bezrobotnych ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek	42
Mapa 18 Rozkład wartości wskaźnika „Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek	43
Mapa 19 Rozkład wartości wskaźnika „Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek.....	44
Mapa 20 Rozkład wartości wskaźnika „Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek	45
Mapa 21 Rozkład wartości wskaźnika „Udział budynków mieszkalnych mających bezpośredni dostęp do dróg asfaltowych w liczbie budynków mieszkalnych ogółem” w poszczególnych jednostkach referencyjnych na terenie Gminy Osiek	46

Spis schematów

Schemat 1 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Osiek	14
---	----

Spis tabel

Tabela 1 Zestawienie podstawowych danych dotyczących jednostek strukturalnych Gminy Osiek ..	8
Tabela 2 Wskaźniki obrazujące sytuację na terenie Gminy Osiek w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej	10
Tabela 3 Potencjały lokalne w podziale na jednostki referencyjne na terenie Gminy Osiek	31
Tabela 4 Analiza ilościowa wybranych wskaźników obszaru rewitalizacji Gminy Osiek.....	39
Tabela 5 Analiza jakościowa – charakterystyka negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.....	47

Załącznik 1. Matryca ze wskaźnikami przedstawiającymi stan kryzysowy na terenie poszczególnych jednostek referencyjnych w Gminie Osiek

